

I

(Istatymo galią turintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2020/2184

2020 m. gruodžio 16 d.

dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės

(nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos direktyva 98/83/EB ⁽⁴⁾ buvo keletą kartų iš esmės keičiama ⁽⁵⁾. Kadangi tą direktyvą reikia keisti dar kartą, dėl aiškumo ji turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;
- (2) Direktyva 98/83/EB nustatytą teisinę sistemą, kuria siekiama apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užterštumo, užtilkrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus. Šia direktyva turėtų būti siekiama to paties tikslų ir vadovaujantis ja Sajungoje turėtų būti visiems pagerinta prieiga prie tokio vandens. Tuo tikslu Sąjungos lygmeniu būtina nustatyti minimaliusius reikalavimus, kuriuos turėtų atitinkti tam tikslui skirtas vanduo. Valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtame vandenye nebūtų jokių mikroorganizmų bei parazitų ir jokių medžiagų, kurios dėl savo kiekių ar koncentracijų tam tikrais atvejais kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, ir kad tas vanduo atitinkų tuos minimaliusius reikalavimus;

⁽¹⁾ OL C 367, 2018 10 10, p. 107.

⁽²⁾ OL C 361, 2018 10 5, p. 46.

⁽³⁾ 2019 m. kovo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialajame leidinyje) ir 2020 m. spalio 23 d. per pirmajį svarstytių priimta Tarybos pozicija (dar nepaskelbta Oficialajame leidinyje). 2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialajame leidinyje).

⁽⁴⁾ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

⁽⁵⁾ Žr. VI priedo A dalį.

- (3) į šios direktyvos taikymo sritį būtina neįtraukti natūralaus mineralinio vandens ir vandens, kuris yra vaistas, nes tokiu rūšiu vandeniu taikomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/54/EB⁽⁶⁾ ir 2001/83/EB⁽⁷⁾. Tačiau Direktyva 2009/54/EB apima tiek natūralų mineralinį vandenį, tiek šaltinio vandenį, o ši direktyva turėtų būti netaikoma tik natūraliam mineraliniui vandeniu. Remiantis Direktyvos 2009/54/EB 9 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa, šaltinio vanduo turėtų atitinkti šią direktyvą, o mikrobiologinių reikalavimų atžvilgiu šaltinio vanduo turėtų atitinkti Direktyvą 2009/54/EB. I butelius ar kitas talpyklas išpilstytas žmonėms vartoti skirtas vanduo, skirtas pardavimui ar naudojamas maistui gaminti, ruošti ar apdoroti, turėtų iš principo ir toliau atitinkti šią direktyvą iki atitinkties vietas, t. y. čiaupo, ir nuo tos vietas jis turėtų būti laikomas maistu, kuri žmogus nurys arba pagrįstai tikimasi, kad nurys, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002⁽⁸⁾.

Be to, maisto tvarkymo subjektams, kurie turi nuosavą vandens šaltinį ir jį naudoja konkretiems savo verslo tikslams, ši direktyva turėtų būti netaikoma, jei jie vykdo atitinkamas pareigas, visų pirma susijusias su pavojaus analizės ir svarbių valdymo taškų principais bei taisomaisiais veiksmais pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus maisto srityje. Maisto tvarkymo subjektais, kurie turi savo vandens šaltinį ir vykdo veiklą kaip vandens tiekėjai, turėtų laikytis šios direktyvos kaip bet kurie kiti vandens tiekėjai;

- (4) pasibaigus Europos piliečių iniciatyvai dėl teisės į vandenį („Right2Water initiative“ – teisės į vandenį iniciatyva), Komisija surengė Sąjungos masto viešą konsultaciją ir atliko Direktyvos 98/83/EB įvertinimą pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT). Atlikus šiuos veiksmus tapo aišku, kad tam tikros tos direktyvos nuostatos turi būti atnaujintos. Įvardytos keturios sritis, kuriose yra ką tobulinti: kokybinių parametru verčių sąrašas, ribotas rizika grindžiamo požiūrio taikymas, netikslios nuostatos dėl vartotojų informavimo ir su žmonėmis vartoti skirtu vandeniu besiliečiančių medžiagų vertinimo sistemų skirtumai ir dėl tokių skirtumų daromas poveikis žmonių sveikatai. Be to, teisės į vandenį iniciatyvoje kaip atskira problema įvardytas faktas, kad dalis gyventojų, ypač marginalizuotos grupės, neturi prieigos prie žmonėmis vartoti skirto vandens, o suteikti tokią prieigą yra įsipareigojimas pagal Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkęs iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslų (DVT) seštajį tikslą.

Paskutinė įvardyta problema – nepakankamas bendras informuotumas apie vandens nuotekius, kurie atsiranda dėl nepakankamo investavimo į vandens infrastruktūros techninę priežiūrą ir atnaujinimą; tai akcentuota ir 2017 m. liepos 5 d. Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 12/2017 „Geriamojo vandens direktyvos igyvendinimas: vandens kokybė ir prieiga prie vandens Bulgarijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje pagerėjo, tačiau šioje srityje išlieka dideli investavimo poreikiai“;

- (5) 2017 m. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Europos regioninis biuras atliko išsamią Direktyvoje 98/83/EB pateikto parametru ir parametru verčių sąrašo peržiūrą siekdamas išsiaiškinti, ar reikia tą sąrašą pritaikyti atsižvelgiant į technikos ir mokslo pažangą. Atsižvelgiant į tos peržiūros rezultatus turėtų būti kontroluojamai žarniniai patogenai bei *Legionella* bakterijos ir į sąrašą turėtų būti įtraukti dar šeši cheminiai parametrai arba parametru grupės. Atsižvelgiant į kitas naujausias moksliunes nuomones ir atsargumo principą, turėtų būti nustatytos keturių iš šešių naujų parametru ar parametru grupių vertės, kurios būtų dar griežtesnės nei pasiūlytos PSO, bet kurias įmanoma užtikrinti. Vieno iš naujų parametru atveju turėtų būti sumažintas tipinių medžiagų skaičius ir pritaikyta vertė. Chromo vertės PSO dar nebaigė peržiūrėti, todėl prieš tai vertei tampant griežtesne turėtų būti taikomas 15 metų pereinamasis laikotarpis. Be to, PSO rekomendavo, kad trijų tipinių endokrininė sistemų ardančių medžiagų pasitaikymo vandenye ir prireikus vandens išvalymo nuo tų medžiagų veiksmingumą: 0,1 µg/l vertė bisfenolio A atveju, 0,3 µg/l vertė nonilfenolio atveju ir 1 ng/l vertė beta-estradiolio atveju.

⁽⁶⁾ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/54/EB dėl natūralaus mineralinio vandens eksplotavimo ir pateikimo į rinką (OL L 164, 2009 6 26, p. 45).

⁽⁷⁾ 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67).

⁽⁸⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, išteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

Vis dėlto, remiantis 2015 m. Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) nuomone, nuspręsta, kad iš tų trijų medžiagų į šios direktyvos taikymo sritį turėtų būti įtrauktas tik bisfenolis A, nustatant 2,5 µg/l jo poveikiu sveikatai pagrįstą parametru vertę. Be to, nonilfenolis ir beta-estradiolis turėtų būti įtraukti į stebėjimo sąrašą, kurį remiantis šia direktyva turi sudaryti Komisija;

- (6) kalbant apie šviną, PSO rekomendavo laikytis dabartinės šio parametru vertės, tačiau pažymėjo, kad koncentracijos vertės turėtų būti kiek įmanoma žemesnės. Todėl turėtų būti numatyta galimybė dabartinę 10 µg/l vertę taikyti dar 15 metų po šios direktyvos įsigaliojimo dienos. Ne vėliau kaip pasibaigus šiam pereinamajam laikotarpiui turėtų būti nustatyta 5 µg/l švino parametru vertę. Be to, kadangi esantys švino vamzdžiai gyvenamuosiuose namuose ir pastatuose yra įsisenėjusi problema, o valstybės narės ne visada turi būtinus įgaliojimus įpareigoti tuos vamzdžius pakeisti, 5,0 µg/l vertę turėtų likti siektina verte, kiek tai susiję su pareigomis dėl pastatų vidaus videntiekio sistemų. Vis dėlto visoms naujomoms medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, nepriklausomai nuo to, ar jos bus naudojamos vandens tiekimo ar pastatų vidaus videntiekio sistemoje, ir kurias bus leidžiamos naudoti pagal šią direktyvą, iš čiaupo tekančiam vandenye turėtų būti taikoma 5,0 µg/l vertę;
- (7) siekiant išsklaidyti didėjantį visuomenės susirūpinimą dėl per žmonėms vartoti skirtą vandenį atsirandančių medžiagų, pavyzdžiui, endokrininę sistemą ardančių medžiagų, vaistų ir mikroplastikų, daromo poveikio žmonių sveikatai ir spręsti su tiekimo grandinėje atsirandančiomis naujomis medžiagomis susijusias problemas, šia direktyva turėtų būti nustatytas stebėjimo sąrašo mechanizmas. Stebėjimo sąrašo mechanizmas padės dinamiškai ir lanksčiai reaguoti į didėjantį susirūpinimą. Jis taip pat sudarys sąlygas atsižvelgti į naujas žinias apie tų atsirandančių medžiagų poveikį žmonių sveikatai ir į naujas žinias apie tinkamiausius stebėsenos požiūrius ir metodikas. Šis žmonėms vartoti skirto vandens stebėjimo sąrašo mechanizmas yra dalis atsako į įvairių aktualių sričių Sąjungos politiką, kaip nustatyta 2019 m. kovo 11 d. Komisijos komunikate „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“, 2018 m. lapkričio 7 d. Komisijos komunikate „Visapusiškos ES politikos dėl endokrininės sistemų ardančių medžiagų kūrimas“ ir 2019 m. birželio 26 d. Tarybos išvadose „Siekiant Sąjungos tvarios cheminių medžiagų politikos strategijos“;
- (8) PSO taip pat rekomendavo sušvelninti trijų parametrų vertes, o penkis parametrus išbraukti iš Direktyvoje 98/83/EB nustatytų parametrų ir parametrų verčių sąrašo. Tačiau ne visi iš šių pakeitimų laikomi būtinais, nes Komisijos direktyva (ES) 2015/1787^(*) nustatytas rizika grindžiamas požiūris leidžia vandens tiekėjams tam tikromis sąlygomis išbraukti parametrą iš stebėtinų parametrų sąrašo. Vandens ruošimo technologijos, reikalingos šioms parametrų vertėms užtikrinti, jau įdiegost;
- (9) šioje direktyvoje nustatytos parametrų vertės yra pagrįstos turimomis mokslo žiniomis bei atsargumo principu ir jos pasirinktos siekiant užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtą vandenį būtų galima vartoti saugiai visą gyvenimą, tokiu būdu užtikrinant aukštą sveikatos apsaugos lygi;
- (10) turėtų būti nustatyta pusiausvyra, kad būtų išvengta tiek mikrobinės taršos, tiek cheminių medžiagų rizikos ir, siekiant šio tikslo bei atsižvelgiant į būsimą parametrų verčių peržiūrą, žmonėms vartoti skirtam vandeniu taikomų parametrų vertės turėtų būti nustatomos remiantis visuomenės sveikatos interesais ir rizikos įvertinimo metodu;
- (11) indikatoriniai parametrai neturi tiesioginio poveikio visuomenės sveikatai. Tačiau jie yra svarbūs kaip žmonėms vartoti skirto vandens gamybos ir paskirstymo įrenginių veikimo bei vandens kokybės vertinimo priemonės. Tokie parametrai gali padėti nustatyti vandens ruošimo trūkumus ir atlieka svarbų vaidmenį didinant ir išlaikant vartotojų pasitikėjimą vandens kokybe. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti tų parametrų stebėseną;

^(*) 2015 m. spalio 6 d. Komisijos direktyva (ES) 2015/1787, kuria iš dalies keičiami Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės II ir III priedai (OL L 260, 2015 10 7, p. 6).

- (12) jeigu būtina žmonių sveikatai valstybių narių teritorijoje apsaugoti, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės, remdamos atsargumo principu, nustatyti papildomų į I priedą neįtrauktų parametrų vertes;
- (13) saugus žmonėms vartoti skirtas vanduo reiškia, kad Jame ne tik nėra kenksmingų mikroorganizmų ir medžiagų, bet ir kad Jame yra tam tikrų natūralių mineralinių medžiagų ir būtinų elementų kiekių, atsižvelgiant į tai, kad ilgalaikis demineralizuoto vandens arba vandens, kuriame yra labai mažai tokų būtinų elementų kaip kalcis ir magnis, vartojimas gali kelti pavojų žmonių sveikatai. Tam tikri tokų mineralinių medžiagų kiekiai taip pat yra ypač svarbūs siekiant užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo nebūtų agresyvus ar korozinis ir būtų pagerintas tokio vandens skonis. Pagal vietos sąlygas galėtų būti svarstoma galimybė nustatyti minimaliasias tokų mineralinių medžiagų koncentracijas minkštintame arba demineralizuotame vandenye;
- (14) Direktyvoje 98/83/EB labai ribotai atsižvelgta į prevencinę saugos planavimą ir rizika grindžiamus elementus. Pirmieji rizika grindžiamo požiūrio elementai nustatyti 2015 m. Direktyvoje (ES) 2015/1787, kuria leidžiama valstybėms narėms nukrypti nuo jų nustatyti stebėsenos programų, su sąlyga, kad atliekami patikimi rizikos vertinimai, kurie galėtų būti grindžiami PSO geriamojo vandens kokybės gairėmis (toliau – PSO gairės). PSO gairės, kuriose išdėstytais vadinamasis Vandens saugos plano požiūris, be kita ko, taikomas mažoms bendruomenėms, ir standartas EN 15975–2 dėl geriamojo vandens tiekimo saugumo yra tarptautiniu lygmeniu pripažinti principai, kuriais grindžiama žmonėms vartoti skirta vandens gamyba, paskirstymas, stebėsena ir parametrų analizė. Tie pirmieji rizika grindžiamo požiūrio elementai turėtų būti išlaikyti ir šioje direktivoje;
- (15) siekiant užtikrinti, kad Direktyvoje (ES) 2015/1787 nustatyti rizika grindžiamo požiūrio elementai neapsiribotų tik stebėsenos aspektais, jie būtų orientuoti į laiką ir išteklius atitinkamos rizikos ir ekonomiškai efektyvių į šaltinių orientuotų priemonių atžvilgiu, bei siekiant išvengti analizės darbo ir pastangų švaistymo nereikšmingiemis klausimams, tikslinė nustatyti išsamų rizika grindžiamą požiūrį į vandens saugą, kuris apimtų visą tiekimo grandinę – nuo vandens baseino, vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo iki atitinkties vietas. Tas požiūris turėtų būti grindžiamas įgytomis žiniomis ir veiksmais, įgyvendintais pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktivą 2000/60/EB⁽¹⁰⁾, ir juo turėtų būti veiksmingiai atsižvelgiant į klimato kaitos poveikį vandens ištekliams. Tą rizika grindžiamą požiūrį turėtų sudaryti trys komponentai. Pirma, su vandens gavybos vietoms skirtais vandens baseiniais susijusių pavojų vertinimas (toliau – žmonėms vartoti skirta vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimas ir rizikos valdymas) vadovaujantis PSO gairėmis ir Vandens saugos plano vadovu. Antra, galimybė vandens tiekėjui pritaikyti stebėseną atsižvelgiant į pagrindines rizikos rūšis ir imtis būtinų priemonių siekiant valdyti tiekimo grandinę nuo vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo nustatyta riziką (toliau – vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas). Trečia, potencialios rizikos, kurių kelia pastatų vidaus vandentiekio sistemos, pavyzdžiui, susijusios su Legionella bakterijomis ar švinu, vertinimas (toliau – pastatų vidaus vandentiekio sistemos rizikos vertinimas), ypač daug dėmesio skiriant prioritetinėms patalpoms. Tie vertinimai turėtų būti reguliarai peržiūrimi, inter alia, reagujant į grėsmes, kylančias dėl su klimatu susijusių ekstremalių oro sąlygų, žinomus žmogaus veiklos vandens gavybos vietoje pokyčius ar su šaltiniu susijusius incidentus. Taikant rizika grindžiamą požiūrį turėtų būti užtikrintas nuolatinis kompetentingų institucijų ir vandens tiekėjų keitimasis informacija;
- (16) siekiant sumažinti galimą administracine naštą vandens tiekėjams, kurie vidutiniškai tiekia 10–100 m³ vandens per dieną arba vandeniu aprūpina 50–500 žmonių, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė leisti tiems vandens tiekėjams neatlikti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo, su sąlyga, kad atliekama reguliari stebėsena pagal šią direktivą. Išimties tvarka rizika grindžiamas požiūris turėtų būti pritaikytas prie konkretų apribojimų, taikomų jūriniamis laivams, kuriuose gėlinamas vanduo ir kuriuose vežami keleiviai. Su Sąjungos vėliau plaukiojantys jūriniai laivai, plaukiodami tarptautiniuose vandenye, laikosi tarptautinės reglamentavimo sistemos. Turėtų būti užtikrinta, kad pirmenybė būtų teikiama galiojančioms tarptautinėms taisyklėms arba tarptautiniu mastu pripažinties standartams, pavyzdžiui, Jungtinė Valstijų visuomenės sveikatos departamento parengtai laivų sanitarijos programai, kurie yra išsamesni, griežtesni ir taikomi tarptautiniuose vandenye plaukiojantiems laivams;

⁽¹⁰⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktiva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- (17) vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimas ir rizikos valdymas turėtų būti vykdomi laikantis holistinio požiūrio ir turėtų būti orientuoti į siekį mažinti žmonėms vartoti skirto vandens gamybai reikalingą ruošimo lygi, pavyzdžiu, mažinant veiksnius, dėl kurių užteršiami vandens telkiniai, iš kurių gaunamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, arba mažinant tokį telkinį taršos riziką. Tuo tikslu valstybės narės turėtų apibūdinti vandens gavybos vietų vandens baseinus, taip pat nustatyti pavojas ir pavojingus įvykius, dėl kurių galėtų pablogėti vandens kokybę, pavyzdžiu, galimus taršos šaltinius, susijusius su tais vandens baseinais.

Kai tai būtina siekiant nustatyti pavojas, valstybės narės turėtų vykdyti teršalų, kuriuos jos laiko reikšmingais, pavyzdžiu, nitratų, pesticidų ar vaistinių preparatų, nustatyti pagal Direktivą 2000/60/EB, arba dėl jų natūralaus buvimo vandens gavybos vietoje, pavyzdžiu, arseno atveju, arba dėl vandens tiekėjų pateiktos informacijos, pavyzdžiu, apie staigų konkretaus parametru koncentracijos padidėjimą neapdorotame vandenye, stebeseną. Kai žmonėms vartoti skirtam vandeniu naudojami paviršiniai vandenys, valstybės narės, atlikdamos rizikos vertinimą, turėtų ypač daug dėmesio skirti mikroplastikams ir endokrininę sistemą ardančioms medžiagoms, pavyzdžiu, nonilfenoliui ir beta estradioliui, ir prireikus turėtų reikalauti, kad vandens tiekėjai taip pat stebėtų ir prireikus imtis veiksmų tų ir kitų parametrų, kurie įtraukti į stebėjimo sąrašą, atžvilgiu, jei manoma, kad jie kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai. Remiantis vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimu, turėtų būti imtasi valdymo priemonių siekiant užkirsti kelią nustatyti rizikai arba ją kontroliuoti, kad būtų užtikrinta žmonėms vartoti skirto vandens kokybę. Jei valstybė narė, remdamasi nustatytais pavojais ir pavojingais įvykiiais, nustato, kad vandens gavybos vietoms skirtuose vandens baseinuose tam tikro parametru nėra, pavyzdžiu, dėl to, kad medžiagos niekada nepasitaiko požeminio vandens telkiniuose arba paviršinio vandens telkiniuose, valstybė narė turėtų informuoti atitinkamus vandens tiekėjus ir turėtų galėti leisti jiems sumažinti to parametru stebėsenos vykdymo dažnumą arba išbraukti tą parametrą iš stebėtinų parametrų sąrašo neatliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo;

- (18) Direktiva 2000/60/EB reikalaujama, kad valstybės narė nustatyti vandens telkinius, naudojamus žmonėms vartoti skirtam vandeniu išgauti, vykdyti jų stebeseną ir imtis būtinų priemonių, padedančių išvengti jų kokybės prastėjimo, kad ruošiant vandenį, kuris būtų tinkamas vartoti žmonėms, jį reikėtų mažiau valyti. Siekdamos išvengti pareigų dubliavimosi, valstybės narės, nustatydamos pavojas ir pavojingus įvykius, turėtų naudotis turimais stebėsenos, atliktos pagal Direktivos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius ar kitus susijusius Sąjungos teisės aktus, rezultatais, būdingais jų vandens baseinams. Vis dėlto tais atvejais, kai tokius stebėsenos duomenų neturima, galėtų būti vykdoma atitinkamų parametrų, medžiagų ar teršalų stebėsena siekiant padėti apibūdinti vandens baseinus ir ižvertinti potencialią riziką. Tokia stebėsena turėtų būti vykdoma atsižvelgiant į vietos aplinkybes ir taršos šaltinius;
- (19) šioje direktyvoje nustatyti parametrų verčių, kurios naudojamos žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ižvertinimo tikslais, būtina laikytis toje vietoje, kurioje vanduo teka iš vandentiekio čiaupų, paprastai naudojamų žmonėms vartoti skirtam vandeniu. Tačiau žmonėms vartoti skirto vandens kokybei įtakos gali turėti pastatų vidaus vandentiekio sistemos. PSO pažymi, kad Sajungoje iš visų vandeniu plintančių patogenų daugiausia sveikatos problemų kelia Legionella bakterijos. Jos plinta per šilto vandens sistemas, o jomis užsikrečiama įkvepiant, pavyzdžiu, prausiantis duše. Taigi jos akivaizdžiai susijusios su pastatų vidaus vandentiekio sistemomis. Kadangi vienašalė pareiga dėl šio patogeno vykdyti visų privačių ar viešų patalpų stebėseną pareikalautų nepagrįstai didelių išlaidų, tinkamesnis šios problemas sprendimas būtų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimas. Be to, atliekant tokį rizikos vertinimą reikėtų atsižvelgti į potencialią riziką, kurią kelia su žmonėms vartoti skirto vandeniu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos. Todėl, vykdant vidaus paskirstymo sistemų rizikos vertinimą, didžiausias dėmesys, *inter alia*, turėtų būti teikiamas valstybių narių nustatyti prioritetinių patalpų, pavyzdžiu,

ligoninių, sveikatos priežiūros įstaigų, senelių globos namų, vaikų priežiūros įstaigų, mokyklų, švietimo įstaigų, pastatų, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos, restoranų, barų, sporto ir prekybos centrų, laisvalaikio, pramogų ir parodų rengimo vietų, bausmių atlikimo įstaigų ir stovyklaviečių, stebėsenai, ir rizikos, kurių kelia pastatų vidaus vandentiekio sistemos ir kuri yra susijusi su gaminiais ir medžiagomis, vertinimui. Remdamosi to rizikos vertinimo rezultatais valstybės narėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, *inter alia*, kad būtų iđiegtos PSO gaires atitinkančios tinkamos kontrolės ir vadymo priemonės, pavyzdžiu, protrūkių atvejams, ir kad žmonių sveikatai pavojaus nekeltų į vandenį išsiskiriančios statybos produktų medžiagos;

- (20) Direktyvos 98/83/EB nuostatomis dėl vandens ruošimo, įrenginių ir medžiagų kokybės užtikrinimo nepavyko pasiekti, kad gaminiams, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, būtų taikomi vienodi higienos reikalavimai. Todėl toliau taikomas nacionalinės gaminijų tvirtinimo sistemos, kurių reikalavimai valstybėse narėse skiriasi. Dėl šios priežasties gamintojams sudėtinga ir brangu parduoti savo gaminius visoje Sajungoje ir tai brangiai kainuoja pačioms valstybėms narėms. Be to, dėl to vartotojams ir vandens tiekėjams sunku sužinoti, ar gaminiai atitinka sveikatos reikalavimus. Šioje direktyvoje nustačius suderintus minimaliuosius reikalavimus, taikomus su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančioms medžiagoms, bus prisidėta prie vienodo sveikatos apsaugos lygio užtikrinimo visoje Sajungoje ir geresnio vidaus rinkos veikimo. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1020⁽¹¹⁾ nustatytas bendras Sąjungos masto gaminijų rinkos priežiūros mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Sąjungos rinkai būtų tiekiami tik tie gaminiai, kurie atitinka reikalavimus, kuriais užtikrinamas aukštas visuomenės interesų kaip antai sveikatos apsaugos ir saugos apskritai, sveikatos ir saugos darbo vietoje, vartotojų apsaugos, aplinkos apsaugos ir visuomenės saugumo, apsaugos lygis. Tame reglamente nustatyta, kad jei bus priimti nauji Sąjungos derinamieji teisės aktai, juose taip pat turėtų nurodyta, ar Reglamentas (ES) 2019/1020 taikomas ir tiems teisės aktams. Siekiant užtikrinti, kad būtų galima imtis tinkamų rinkos priežiūros priemonių dėl gaminijų, kuriems dar netaikomas Reglamentas (ES) 2019/1020, tačiau kuriems bus daromas poveikis šia direktyva, tikslina numatyti, kad tas reglamentas būtų taikomas tiems gaminiams;
- (21) medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, pobūdis gali daryti poveikį tokio vandens kokybei, nes jos gali išskirti potencialiai pavojingą medžiagą, padidinti mikrobiinę taršą arba padaryti poveikį tokio vandens kvapui, spalvai ar skoniui. Atlikus Direktyvos 98/83/EB vertinimą buvo nustatyta, kad nuostatomis dėl vandens ruošimo, įrenginių ir medžiagų kokybės užtikrinimo suteikta pernelyg daug teisinio lankstumo, o to pasekmė – skirtinės nacionalinės medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, patvirtinimo sistemos Sajungoje. Todėl reikia nustatyti konkretesnius minimaliuosius higienos reikalavimus, taikomus medžiagoms, kurias numatoma naudoti žmonėms vartoti skirto vandens gavybai, ruošimui arba paskirstymui naujuose įrenginiuose arba esamuose įrenginiuose, jei atliekami jų remonto arba rekonstrukcijos darbai siekiant užtikrinti, kad jos nekelty tiesioginio ar netiesioginio pavojaus žmonių sveikatai, nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui, nedidintų mikrobiinės taršos vandenye, ir į vandenį neišplautų teršalų daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatytą vartojimo paskirtį. Šiuo tikslu šioje direktyvoje turėtų būti nustatyti konkretūs minimalieji higienos reikalavimai, taikomi patvirtinant pradinių medžiagų, junginių ir sudedamujų dalių bandymo ir patvirtinimo metodikas, Europos pozityviuosius pradinių medžiagų, junginių ir sudedamujų dalių sąrašus, pradinių medžiagų, junginių ar sudedamujų dalių įtraukimui į Europos pozityviuosius sąrašus arba jų įtraukimo į tuos sąrašus peržiūrai taikomus metodus ir procedūras, ir galutinių medžiagų, naudojamų gaminyje, sudarytame iš į Europos pozityviuosius sąrašus įtrauktų pradinių medžiagų, junginių ar sudedamujų dalių, bandymo ir patvirtinimo procedūras bei metodus.

Kad nebūtų trukdoma inovacijoms, Komisija turėtų užtikrinti, kad tos procedūros būtų proporcingsos, kad jomis nebūtų užkrauta našta ekonominės veiklos vykdymo, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tokios procedūros turėtų būti kuo labiau suderintos su galiojančiais Sąjungos gaminius reglamentuojančiais teisės aktais, kad būtų išvengta dvigubos naštos dėl ekonominės veiklos vykdymo pareigos atlirkus to paties gaminio atitikties vertinimus;

⁽¹¹⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminijų atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

- (22) Europos pozityvieji sąrašai yra pradinių medžiagų, junginių ar sudedamujų dalių sąrašai, sudaryti atsižvelgiant į medžiagų, kurias leidžiama naudoti medžiagų gamybai, rūšį, t. y. organinės, cemento, metalo, emalio ir keramikos ar kitos neorganinės medžiagos, išskaitant, kai tikslingo, jų naudojimo sąlygas ir išsiskyrimo ribines vertes. Norint pradinę medžiagą, junginį ar sudedamąją dalį ištraukti į Europos pozityviuosius sąrašus, turėtų būti reikalaujama atlikti pačios pradinės medžiagos, junginio ar sudedamosios dalies, taip pat atitinkamų priemaišų ir numatomos naudojimo metu numatomos reakcijos bei skilimo produktų rizikos vertinimą. Pareiškėjo arba nacionalinės institucijos atliekamas rizikos vertinimas turėtų apimti riziką sveikatai, kylančią dėl galimo medžiagų išsiskyrimo blogiausiomis numatomomis naudojimo sąlygomis, ir toksikumą. Remiantis rizikos vertinimo rezultatais, Europos pozityviuosiuose sąrašuose prieikus turėtų būti nustatytos pradinės medžiagos, junginio ar sudedamosios dalies specifikacijos, pradinės medžiagos, junginio ar sudedamosios dalies naudojimo aprivojimai, kiekybiniai aprivojimai arba išsiskyrimo ribinės vertės, galimos priemaišos ir reakcijos produktai arba sudedamosios dalys, kad būtų užtikrinta galutinės medžiagos, kuri bus naudojama su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besilečiančiam gaminyje, sauga.

Siekiant sudaryti pirmuosius Europos pozityviuosius sąrašus, nacionaliniai pradinių medžiagų, junginių ir sudedamujų dalių pozityvieji sąrašai ar kitos nacionalinės nuostatos, metodikos, kuriomis remiantis buvo sudaryti tokie nacionaliniai sąrašai ir patvirtintos nuostatos, ir prie kiekvienos pradinės medžiagos, junginio ir sudedamosios dalies pridėti rizikos vertinimai turėtų būti pateikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1907/2006⁽¹²⁾ įsteigtai Europos cheminių medžiagų agentūrai (toliau – ECHA). Tuo remdamasi ECHA turėtų rekomenduoti Komisijai suvestinius sąrašus. ECHA turėtų peržiūrėti į pirmuosius Europos pozityviuosius sąrašus ištrauktas medžiagas, junginius bei sudedamąsias dalis ir laiku pateikti nuomonę dėl jų, kad Komisija galėtų peržiūrėti sąrašus ne vėliau kaip per 15 metų nuo jų priėmimo. Europos pozityviųjų sąrašų atnaujinimo tikslu ECHA turėtų teikti nuomonės dėl medžiagų, junginių ar sudedamujų dalių ištraukimo į sąrašus arba jų išbraukimo iš sąrašų;

- (23) siekiant palengvinti vienodą gaminių atitikties šios direktyvos reikalavimams tikrinimą, Komisija turėtų paprašyti Europos standartizacijos komiteto (CEN) parengti standartus dėl vienodų gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, bandymų ir vertinimo standartus. Sudarydama ir atnaujindama Europos pozityviuosius sąrašus Komisija turėtų užtikrinti, kad visi aktualūs aktai ar standartizacijos igaliojimai, kuriuos ji tvirtina pagal kitus Sąjungos teisės aktus, atitiktų šią direktyvą;
- (24) be to, ne vėliau kaip per devynerius metus po galutinės šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos šia direktyva nustatytos sistemos veikimas turėtų būti peržiūrėtas siekiant įvertinti, ar visoje Sąjungoje apsaugota žmonių sveikata ir ar saugomas vidaus rinkos veikimas gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu naudojant patvirtintas medžiagas, atžvilgiu. Taip pat turėtų būti įvertinta, ar reikia papildomo pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto šiuo klausimu, visų pirma atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1935/2004⁽¹³⁾ ir (ES) Nr. 305/2011⁽¹⁴⁾ vertinimo rezultatus;
- (25) gaminius, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, turėtų sudaryti pagal šią direktyvą patvirtinta medžiaga arba medžiagų junginys. Vis dėlto šia direktyva reglamentuojami tik gaminiuose naudojamų medžiagų ir cheminių medžiagų sveikatos ir higienos aspektai, susiję su jų poveikiu žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, ir galutinių gaminių atitikties bandymų ir kokybės kontrolės taisyklės. Joje nenustatyta kitų reikalavimų, pavyzdžiui, taisyklių dėl to, kaip išreikštį gaminių veiksmingumą, arba taisyklių dėl struktūrinės saugos, kuriuos gali reglamentuoti Sąjungos derinamieji teisės aktai, pavyzdžiui, Reglamentas (ES) Nr. 305/2011 arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/426⁽¹⁵⁾, arba kurie gali būti nustatyti pagal tuos aktus. Dėl pagal šią direktyvą suderintų

⁽¹²⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir aprivojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančią Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

⁽¹³⁾ 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliai ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinančią Direktyvą 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL L 338, 2004 11 13, p. 4).

⁽¹⁴⁾ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL L 88, 2011 4 4, p. 5).

⁽¹⁵⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/426 dėl dujinų kurų deginančių prietaisų, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/142/EB (OL L 81, 2016 3 31, p. 99).

rizikos sveikatai bei higienai aspektų ir saugos ar kitų rizikos aspektų, reglamentuojamų kitais Sąjungos derinamaisiais teisės aktais, sambūvio neturėtų kilti jokių prieštaravimų, jei atitinkamai reglamentuojamos rizikos nesutaptų. Esama galimo prieštaravimo tarp Reglamento (ES) Nr. 305/2011 ir šios direktyvos, nes Reglamento (ES) Nr. 305/2011 I priede kaip vienas iš pagrindinių reikalavimų, taikomų statybos darbams, nurodytas pavojingų medžiagų ar medžiagų, kurios kitaip neigiamai veikia geriamojo vandens kokybę, neišleidimas į geriamąjį vandenį. Vis dėto, šio sutapimo nebus, jei pagal Reglamentą (ES) Nr. 305/2011 nebus išduoti standartizavimo igaliojimai dėl gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, sveikatos ir higienos aspektų;

- (26) Sąjungos lygmeniu reikia užtikrinti veiksmingą sprendimą dėl šios direktyvos techninių, mokslinių ir administracinių aspektų, susijusių su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančiomis medžiagomis, priemimą, su šiaisiai aspektais susijusią veiksmų koordinavimą ir jų valdymą. ECHA turėtų vykdyti šioje direktyvoje nustatytas užduotis, susijusias su cheminių medžiagų ir medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, junginių vertinimu. Atitinkamai pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 76 straipsnio 1 dalies c punktą įsteigtas ECHA Rizikos vertinimo komitetas, teikdamas nuomonės, turėtų palengvinti tam tikrų šia direktyva ECHA pavestų užduočių atlikimą;
- (27) neapdoroto vandens ruošimui galėtų būti naudojamos vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės siekiant paruošti žmonėms vartoti tinkamą vandenį. Vis dėto vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės gali kelti riziką žmonėms vartoti skirto vandens saugai. Todėl žmonėms vartoti skirto vandens ruošimo ir dezinfekavimo procedūromis turėtų būti užtikrinta, kad naudojamos vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės būtų veiksminges, saugios ir tinkamai valdomos siekiant išvengti neigiamo poveikio vartotojų sveikatai. Todėl turi būti vertinamos vandens valymo cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių charakteristikos, higienos reikalavimai bei grynumas ir jos turėtų būti naudojamos ne daugiau nei būtina, siekiant išvengti rizikos žmonių sveikatai. Vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės neturėtų didinti mikrobinės taršos, išskyrus atvejus, kai tai yra numatyta, pavyzdžiui, siekiant padidinti mikroorganizmų sukeltą denitrifikaciją.

Valstybės narės turėtų garantuoti vandens ruošimo cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių kokybės užtikrinimą nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 528/2012⁽¹⁶⁾ ir taikant esamus Europos standartus, jei tokią yra. Ypač svarbu užtikrinti, kad kiekvienas gaminys, taip pat cheminių reagentų ir filtravimo medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, talpyklos juos pateikiant rinkai būtų aiškiai įskaitomių ir neišstrinamai paženklinti, informuojant vartotojus, vandens tiekėjus, įrenginių montuotojus, institucijas ir reguliavimo įstaigas, kad konkretus objektas tinka liestis su žmonėms vartoti skirtu vandeniu. Be to, pagal Reglamentą (ES) Nr. 528/2012 valstybėms narėms leidžiama riboti arba uždrausti naudoti biocidinius produktus tiekiant gyventojams geriamąjį vandenį, įskaitant individualų tiekimą;

- (28) siekiant kuo labiau sumažinti galimą švino kieko buvimą žmonėms vartoti skirtame vandenye, iš švino pagaminti pastatų vidaus videntiekio sistemų komponentai gali būti pakeisti, ypač kai atliekami esamų įrenginių remonto arba rekonstrukcijos darbai. Tie komponentai turėtų būti pakeisti medžiagomis, kurios atitinka minimaliusios reikalavimus, taikomus su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančioms medžiagoms, kaip nustatyta šioje direktyvoje. Siekiant paspartinti tą procesą, valstybės narės turėtų apsvarstyti ir, kai aktualu, imtis priemonių, kad, jei tai ekonomiškai ir techniškai įmanoma, iš švino pagaminti esamų pastatų vidaus videntiekio sistemų komponentai būtų pakeisti;

⁽¹⁶⁾ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

- (29) kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad būtų parengtos stebėsenos programos, leidžiančios patikrinti, ar žmonėms vartoti skirtas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus. Didžiąją dalį stebėsenos, kuri turi būti vykdoma šios direktyvos taikymo tikslais, vykdys vandens tiekėjai. Vandens tiekėjams turėtų būti suteikta tam tikro lankstumo pasirinkti, kokių parametrų stebėseną vykdyti vandens tiekėjai turėtų galėti sumažinti to parametruo stebėsenos dažnumą arba visai jos nebevykdyti. Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo ir rizikos valdymo tikslais. Jei parametruo neaptikta, vandens tiekėjai turėtų galėti sumažinti to parametruo stebėsenos dažnumą arba visai jos nebevykdyti. Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas turėtų būti atliekamas daugumos parametrų atžvilgiu. Tačiau pagrindinių parametrų stebėseną turėtų būti visuomet vykdoma nustatytu minimaliu dažnumu. Šioje direktyvoje įtvirtintos nuostatos dėl stebėsenos dažnumo yra daugiausia susijusios su atitinkties patikromis ir tik kelios nuostatos yra susijusios su sistemos veikimo vertinimo tikslais vykdoma stebėsena. Siekiant užtikrinti tinkamą vandens ruošimo sistemos veikimą, sistemos veikimo vertinimo tikslais galėtų prireikiti papildomos stebėsenos. Tokia papildoma stebėsena turėtų būti atliekama vandens tiekėjų nuožiūra. Tuo tikslu vandens tiekėjai galėtų naudotis PSO gairėmis ir Vandens saugos plano vadovu;
- (30) rizika grindžiamą požiūrių turėtų taikyti visi vandens tiekėjai, išskaitant smulkius vandens tiekėjus, nes Direktyvos 98/83/EB įvertinimas atskleidė, kad tie tiekėjai ją įgyvendino ne visiškai tinkamai – kartais dėl išlaidų, kurių reikalavo nebūtinosis stebėsenos operacijos. Taikant rizika grindžiamą požiūrių turėtų būti atsižvelgiant į saugumo klausimus;
- (31) neatitinkties šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams atveju atitinkama valstybė narė turėtų nedelsdama ištirti priežastis ir užtikrinti, kad būtų kuo greičiau imtasi būtinų taisomųjų veiksmų, kad būtų atkurtas tiekiamo vandens kokybė. Tais atvejais, kai tiekiamas vanduo kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, turėtų būti uždraustas tokio vandens tiekimas arba apribotas jo naudojimas. Be to, nesilaikant minimaliųjų reikalavimų, taikomų vertėms, susijusioms su mikrobiniais ir cheminiais parametrais, valstybės narės turėtų laikyti ši nesilaikymą potencialiu pavojumi žmonių sveikatai, išskyrus atvejus, kai ši neatitiktis laikoma nereikšminga. Tais atvejais, kai būtina imtis taisomųjų veiksmų, kad būtų atkurtas žmonėms vartoti skirti vandens kokybė, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnio 2 dalį pirmiausia reikėtų imtis veiksmų, kuriais problema būtų pašalinta ten, kur yra jos šaltinis;
- (32) valstybėms narėms tam tikromis sąlygomis ir tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis turėtų būti leista toliau taikyti nukrypti nuo šios direktyvos leidžiančias nuostatas ir dėl to tokioms nukrypti leidžiančioms nuostatomis būtina sukurti tinkamą sistemą, su sąlyga, kad jomis nebus sukeltas potencialus pavojus žmonių sveikatai ir jei tam tikroje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtiniais būdais. Šios nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos tik konkretūs atvejais. Tačiau nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias valstybės narės suteikė pagal Direktyvą 98/83/EB, ir kurios vis dar yra taikomos galutinę šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dieną, turėtų būti toliau taikomos iki nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigos ir pagal šią direktyvą atnaujinamos tik tuo atveju, jei dar nebus leista taikyti antros nukrypti leidžiančios nuostatos;
- (33) Komisija savo 2014 m. kovo 19 d. komunikate dėl Europos piliečių iniciatyvos „Vanduo ir sanitarinės paslaugos yra žmogaus teisė! Vanduo yra visuotinė nuosavybė, o ne prekė!“ paragino valstybes nares laikantis PSO rekomendacijų užtikrinti prieigą prie būtiniausio vandens tiekimo visiems piliečiams. Ji taip pat įspareigojo „aplinkos politika (...) visiems gyventojams toliau (...) gerinti prieigą prie saugaus geriamojo vandens“. Tai atitinka šeštajį DVT ir su juo susijusią užduotį „pasiekti, kad visiems būtų užtikrintos visuotinės ir lygiateisės galimybės gauti saugų ir išperkamą geriamąjį vandenį“. Siekiant reglamentuoti aspektus dėl prieigos prie vandens, kurie yra susiję su kokybe bei prieinamumu, reagujant į Europos piliečių iniciatyvą „Right2Water“ ir siekiant prisišteti prie Europos socialinių teisių ramsčio 20-to principo, pagal kurį teigiamo, kad „iekviemas turi teisę naudotis kokybiškomis pagrindinėmis paslaugomis, be kita ko, vandens tiekimo“, įgyvendinimo, valstybės narės prieigos prie vandens klausimą turėtų spręsti nacionaliniu lygmeniu, joms suteikiant tam tikrą diskreciją pasirinkti įgyvendintinų priemonių rūši. Tai turėtų būti daroma imantis veiksmų, kuriais siekiama gerinti visų asmenų prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, visų pirma – viešosiene erdvėse, kuriose tai techniškai įmanoma, ižengiant lauko ir vidaus įrangą; tai taip pat galėtų būti daroma imantis veiksmų, kuriais siekiama skatininti vandentiekio vandens vartoimą, pavyzdžiu, skatinant nemokamai tiekti žmonėms vartoti skirtą vandenį viešojo administravimo institucijose ir viešuojuose pastatuose arba skatinant nemokamai ar už nedidelį aptarnavimo mokestį tiekti tokį vandenį restoranų, valgyklų ir aprūpinimo maistu ir gėrimais paslaugų įstaigų klientams;

- (34) Sąjunga ir valstybės narės, atsižvelgdamos į savo atitinkamą kompetenciją, išpareigojo siekti DVT, kartu pripažindamos pagrindinę valstybių narių atsakomybę už tolesnę veiklą, susijusią su pažanga, padaryta siekiant tų tikslų, ir jos peržiūrą nacionaliniu, regionų ir visuotiniu lygmenimis. Kai kurie DVT ir teisė į vandenį nepatenka į Sąjungos aplinkos politikos ar Sąjungos socialinės politikos, kuri yra riboto ir papildomojo pobūdžio, sriti. Atsižvelgiant į Sąjungos kompetencijos ribas, vis dėlto tikslina užtikrinti, kad valstybių narių nuolatinis išipareigojimas užtikrinti teisę į vandenį atitinką šią direktyvą, kartu laikantis subsidiarumo principo. Šiuo atžvilgiu valstybės narės šiuo metu deda dideles pastangas, kad būtų pagerinta prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens. Be to, Jungtiniai Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) ir PSO Europos regiono biuro 1992 m. Tarpvalstybinių videntakių ir tarptautinių ezerų apsaugos ir naudojimo konvencijos Vandens ir sveikatos protokolu, kurio šalys yra ir daugelis valstybių narių, siekiama apsaugoti žmonių sveikatą vykdant geresnę videntvarką ir mažinant su vandeniu susijusią ligų skaičių. Valstybės narės galėtų pasinaudoti pagal tą Protokolą parengtais rekomendaciniiais dokumentais, kad įvertintų politikos pagrindus ir pradinę padėtį, kiek tai susiję su prieiga prie vandens, ir apibrėžtų būtinus veiksmus, kad visiems būtų pagerinta lygiateisė prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens;
- (35) Europos Parlamentas savo 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoliucijoje dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ tolesnių veiksmų⁽¹⁷⁾ nurodė, kad valstybės narės skirtų ypatingą dėmesį pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams. Ypatinga mažumų kultūrų, kaip antai romų ir klajoklių, neprilausomai nuo to, ar šių grupių atstovai praktikuoja séslus ar neséslus gyvenimo būdą – padėtis, ypač nepakankama jų prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens, pripažinta ir 2014 m. balandžio 2 d. Komisijos komunikate „ES romų integracijos nacionalinių strategijų plano įgyvendinimo ataskaita“ ir 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos rekomendacijoje dėl romų veiksmingų integravimo priemonių valstybėse narėse. Atsižvelgiant į šį bendrą kontekstą, tikslina, kad valstybės narės ypač daug dėmesio skirtų pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms imdamosi būtinų priemonių šių grupių prieigai prie žmonėms vartoti skirto vandens pagerinti. Nedarant poveikio valstybių narių teisei apibrėžti tas grupes, būtų svarbu, kad tokios grupės apimtį pabégelius, klajoklių bendruomenes, benamius ir mažumų kultūras, kaip antai romus ir klajoklius, neprilausomai nuo to, ar tų grupių atstovai praktikuoja séslus ar neséslus gyvenimo būdą. Tokios valstybių narių nuožiūrai paliktos prieigos prie vandens gerinimo priemonės galėtų apimti, pavyzdžiui, alternatyviu tiekimo sistemų, pavyzdžiui, individualios vandens ruošimo įrangos, įdiegimą, vandens tiekimą naudojant cisternas, pavyzdžiui sunkvežimius ir bakus, ir stovykloms būtinos infrastruktūros užtikrinimą;
- (36) siekiant geriau informuoti vartotojus apie vandens vartojimo poveikį, jie turėtų lengvai prieinamu būdu (pvz., sąskaitose faktūrose arba per išmanišias programėles) gauti informaciją apie metinį suvartotą kiekį, suvartojojo pokyčius, palyginimą su namų ūkių suvartojojo vidurkiu, jei vandens tiekėjas tokią informaciją turi, žmonėms vartoti skirto vandens litro kainą, kad būtų galima ją palyginti su fasuoto vandens kaina;
- (37) 7-oje aplinkosaugos veiksmų programoje iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“⁽¹⁸⁾ reikalaujama nacionaliniu lygmeniu užtikrinti visuomenei galimybę susipažinti su aiškia informacija apie aplinką. Direktyvoje 98/83/EB numatyta tik pasyvi prieiga prie informacijos, t. y. valstybėms narėms pakako užtikrinti, kad informacija būtų prieinama. Todėl tos nuostatos turėtų būti pakeistas siekiant užtikrinti, kad interne vartotojams patogiu naudoti ir pritaikytu būdu būtų prieinama naujausia informacija. Pateikę pagrįstą prašymą vartotojai turėtų galėti prašyti prieigos prie šios informacijos kitais būdais;
- (38) naujausia informacija, kuri turi būti teikiama pagal šią direktyvą, turėtų apimti stebėsenos programų rezultatus, informaciją apie taikomus vandens ruošimo ir dezinfekavimo būdus, informaciją apie žmonių sveikatai aktualių parametrų verčių viršijimą, atitinkamą informaciją apie vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, rekomendacijas, kaip sumažinti vandens suvartojojimą ir išvengti stovinčio vandens keliamos rizikos sveikatai, taip pat ir papildomą informaciją, kuri visuomenei galėtų būti naudinga, kaip antai informaciją apie rodiklius, pavyzdžiui, geležį, kietumą ir mineralines medžiagas, kurie dažnai daro įtaką vartotojų nuomonei apie vandentiekio vandenį. Be to, reaguojant į vartotojų susidomėjimą vandens klausimais, vartotojų prašymu jiems turėtų būti teikiami turimi ankstesni duomenys apie stebėsenos rezultatus ir parametrų verčių viršijimo atvejus;

⁽¹⁷⁾ OL C 316, 2017 9 22, p. 99.

⁽¹⁸⁾ 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“ (OL L 354, 2013 12 28, p. 171).

- (39) kalbant apie tiekėjus, tiekiančius bent 10 000 m³ vandens per dieną arba aptarnaujančius bent 50 000 žmonių, interne vartotojams turėtų būti pateikama papildoma informacija, *inter alia*, apie sistemos veikimo efektyvumą, nuotėkio normas, nuosavybės struktūrą ir tarifų struktūrą;
- (40) geresnio vartotojų informavimo, suteikiant jiems aktualią informaciją, ir didesnio skaidrumo tikslas – didinti piliečių pasitikėjimą jiems tiekiamu vandeniu ir vandens tiekimo paslaugomis; tai turėtų padidinti videntiekio vandens kaip geriamojo vandens vartojojimą, ir taip galėtų būti prisiėdėta prie plastiko naudojimo ir šiukšlių bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiečių sumažinimo ir būtų daromas poveikis klimato kaitos švelninimui ir visai aplinkai;
- (41) patobulinus stebėsenos būdus nuotėkio normos tapo vis akivaizdesnės. Siekiant pagerinti vandens infrastruktūros veiksmingumą, be kita ko, išvengti pernelyg intensyvaus ribotų žmonėms vartoti skirto vandens išteklių naudojimo, visos valstybės narės turėtų įvertinti vandens nuotėkio normas ir jas sumažinti, kai jos viršija tam tikrą ribą;
- (42) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁽¹⁹⁾ siekiama, laikantis 1998 m. Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais⁽²⁰⁾ (toliau – Orhuso konvencija), valstybėse narėse užtikrinti teisę susipažinti su informacija apie aplinką. Orhuso konvencija apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁽²¹⁾ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, išskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiro teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie igyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB;
- (43) Direktyvoje 98/83/EB pranešimo pareigų, taikomų smulkiems vandens tiekėjams, nenustatyta. Siekiant tai ištaisyti ir patenkinti informacijos apie igyvendinimą ir atitiktį poreikį, šioje direktyvoje turėtų būti nustatyta nauja sistema, pagal kurią būtų reikalaujama, kad valstybės narės rengtų, nuolat atnaujinintų ir teiktų Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai (toliau – EAA) duomenų rinkinius, kuriuos sudarytų tik aktualūs duomenys, pvz., apie parametrų verčių viršijimą ir tam tikro reikšmingumo incidentus. Tai turėtų užtikrinti, kad visiems subjektams tenkanti administracinė našta būtų kuo mažesnė. Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkama infrastruktūra, skirta galimybės visuomenei susipažinti su informacija užtikrinimui, pranešimų teikimui ir institucijų dalijimusi duomenimis, valstybės narės turėtų duomenų specifikacijas grįsti Direktyva 2007/2/EB ir jos igyvendinimo aktais;
- (44) valstybių narių teikiami duomenys reikalingi ne tik atitinkies tikrinimo tikslais, bet ir tam, kad Komisija galėtų stebėti ir vertinti šią direktyvą ja siekiamų tikslų atžvilgiu, kad tais rezultatais būtų galima remtis atliekant būsimus šios direktyvos vertinimus pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽²²⁾ 22 punktą. Šiomis aplinkybėmis reikalingi atitinkami duomenys, kurie padėtų geriau įvertinti šios direktyvos veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą ir Sąjungos pridėtinę vertę, todėl būtina užtikrinti tinkamus duomenų teikimo mechanizmus, kurie galėtų būti naudojami ir kaip rodikliai ateityje vertinant šią direktyvą;
- (45) laikydamas Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 punkto Komisija turėtų šios direktyvos įvertinimą atlikti per tam tikrą laikotarpį nuo datos, iki kurios ji turi būti perkelta į nacionalinę teisę. Tas įvertinimas turėtų būti grindžiamas šios direktyvos igyvendinimo metu sukaupta patirtimi ir surinktais duomenimis, turimomis PSO rekomendacijomis, taip pat atitinkamais moksliniais, analitiniais ir epidemiologiniais duomenimis;

⁽¹⁹⁾ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁽²⁰⁾ OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

⁽²¹⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁽²²⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (46) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Ypač ja siekiama propaguoti principus, susijusius su sveikatos priežiūra, galimybe gauti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, aplinkos apsauga ir vartotojų apsauga;
- (47) siekiant užtikrinti šios direktyvos veiksmingumą ir igyvendinti jos tikslą apsaugoti žmonių sveikatą Sąjungos aplinkos politikos kontekste, reikia, kad fiziniai ar juridiniai asmenys arba, kai tinkama jų tinkamai įsteigtos organizacijos, galėtų remtis ja teismo procesuose, o nacionaliniai teismai galėtų i ją atsižvelgti kaip i vieną iš Sąjungos teisės elementų, kad, *inter alia*, galėtų, kai tikslina, peržiūrėti nacionalinės institucijos sprendimus. Be to, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, remiantis Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 4 straipsnio 3 dalyje nustatytu lojalaus bendradarbiavimo principu, valstybių narių teismai turi užtikrinti asmens teisių pagal Sąjungos teisę teisminę apsaugą. Be to, ES sutarties 19 straipsnio 1 dalimi reikalaujama, kad valstybės narės numatyta teisių gynimo priemonės, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse.

Tai visų pirmą taikoma kalbant apie direktyvą, kurios tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užterštumo. Be to, remiantis Orhuso konvencija, suinteresuotiemis visuomenės nariams turėtų būti suteikta teisė kreiptis į teismą ir taip padėti ginti teisę gyventi sveikatai nekenksmingoje ir gerovę užtikrinančioje aplinkoje. Tarybos sprendimu (ES) 2018/881⁽²³⁾ Komisijos buvo paprašyta ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 30 d. atlikti tyrimą ir, jei tai tikslina atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, ne vėliau kaip 2020 m. rugsėjo 30 d. pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1367/2006⁽²⁴⁾, kad būtų atsižvelgta į atitikties Orhuso konvencijai komiteto išvadas, pateiktas byloje ACCC/C/2008/32. Komisija iki nurodytos dienos pateikė tyrimo rezultatus ir savo 2019 m. gruodžio 11 d. komunikate dėl Europos žaliojo kurso nurodė, kad ji „apsvarstys galimybę peržiūrėti Orhuso reglamentą, kad būtų suteikta galimybė piliečiams ir NVO, kuriems kelia susirūpinimą poveikį aplinkai darančių sprendimų teisėumas, pasinaudoti administracine ir teismine peržiūra ES lygmeniu“. Svarbu, kad Komisija taip pat imtusi veiksmų, kuriais visose valstybėse narėse būtų sustiprinta piliečių ir NVO teisė kreiptis į nacionalinius teismus;

- (48) siekiant suderinti šią direktyvą su mokslo ir technikos pažanga, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų nustatyta nuotekio riba, apibrėžta gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitikties vertinimo procedūra, nustatyta paraiskų teikimo ECHA dėl medžiagų įtraukimo į Europos pozityviuosius pradinį medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių sąrašus arba jų išbraukimo iš tų sąrašų teikimo tvarka, nustatytas gaminių, kurie liečiasi su vandeniu, ženklinimas, patvirtinta mikroplastikų kiekio apskaičiavimo metodika, iš dalies pakeistas III priedas ir iš dalies pakeista I priedo B dalyje nustatyta bisfenolio A parametru vertė. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotusi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirmą, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose. Be to, priėmus Tarybos direktyvą 2013/51/Euratomas⁽²⁵⁾, Direktyvos 98/83/EB I priedo C dalies 10 pastabojе nustatytais įgaliojimas nustatyti radioaktyviųjų medžiagų stebėsenos dažnumą ir metodus tapo nebeaktualus ir turėtų būti išbrauktas. Direktyvos 98/83/EB III priedo A dalies antroje pastraipoje nustatytais įgaliojimas dėl direktyvos dalinio pakeitimo nebéra reikalingas ir turėtų būti išbrauktas;

⁽²³⁾ 2018 m. birželio 18 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/881, kuriuo Komisijos prašoma pateikti tyrimą dėl Sąjungos pasirinkimo galimybų reaguojant į Atitikties Orhuso konvencijai komiteto išvadas byloje ACCC/C/2008/32 rezultatus ir, jei tikslina atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 (OL L 155, 2018 6 19, p. 6).

⁽²⁴⁾ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

⁽²⁵⁾ 2013 m. spalio 22 d. Tarybos direktyva 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenye esančiomis radioaktyviomis medžiagomis (OL L 296, 2013 11 7, p. 12).

- (49) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti pradinių medžiagų, junginių ir sudedamujų dalių bandymų ir patvirtinimo metodikas, Europos pozityviuosius pradinių medžiagų, junginių ir sudedamujų dalių sąrašus, taip pat iš tų pradinių medžiagų, junginių ir sudedamujų dalių gaminamų galutinių medžiagų bandymų ir patvirtinimo procedūras bei metodus. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti informacijos apie šios direktyvos įgyvendinimą, kurią turi teikti valstybės narės ir rinkti EAA, formatą ir teikimo sąlygas, taip pat nustatyti ir atnaujinti stebėjimo sąrašą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 (⁽²⁶⁾);
- (50) nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2008/99/EB (⁽²⁷⁾), valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, ir turėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcinos ir atgrasomos;
- (51) siekiant, kad vandens tiekėjai, pradėdami atlkti vandens tiekimo sistemų rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, turėtų išsamius duomenis, naujiems parametrams turėtų būti nustatytas trejų metų pereinamasis laikotarpis. Tai leis valstybėms narėms per tuos pirmuosius trejus metus po galutinės šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos nustatyti pavojus ir pavojingus įvykius bei pateikti duomenis vandens tiekėjams apie tuos naujus parametrus, nereikalaujant, kad vandens tiekėjai vykdytų nereikalingą stebėseną, jei po pirmojo pavojaus ir pavojingų įvykių nustatymo būtų išsiaiskinta, kad kurio nors parametro stebėsenos neberekia vykdyti. Vis dėlto per tuos pirmuosius trejus metus vandens tiekėjai turėtų vykdyti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, arba naudotis esamais rizikos vertinimais, kurie jau buvo atlkti pagal Direktyvą (ES) 2015/1787, tą parametru, kurie buvo įtraukti į Direktyvos 98/83/EB I priedą, atžvilgiu, nes šios direktyvos įsigaliojimo metu jau bus turima duomenų apie tuos parametrus;
- (52) Direktyvoje 2013/51/Euratomas nustatyta speciali žmonėms vartoti skirtame vandenye esančių radioaktyviųjų medžiagų stebėsenos tvarka. Todėl šioje direktyvoje radioaktyvumo parametru verčių nustatyti nereikia;
- (53) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. apsaugoti žmonių sveikatą ir gerinti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcinguo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (54) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas;
- (55) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvą, nurodytų VI priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais,

(²⁶) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(²⁷) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tiksli

1. Ši direktyva reglamentuoja visiems žmonėms Sąjungoje vartoti skirto vandens kokybę.
2. Šios direktyvos tiksli – apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užterštumo, užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus, ir pagerinti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. žmonėms vartoti skirtas vanduo:
 - a) bet koks gamtinis ar paruoštas vanduo, skirtas gerti, virti, ruošti maistui ar naudoti kitoms namų ūkio reikmėms tiek viešose, tiek privačiose patalpose, neatsižvelgiant į jo kilmę ir į tai, ar jis tiekiamas iš skirstomojo tinklo, autocisternos, buteliais ar kitomis talpyklomis, išskaitant šaltinio vandenį;
 - b) bet koks vanduo, kuris maisto tvarkyme naudojamas žmonėms vartoti skirto produktams ar medžiagoms gaminti, perdirbti, konservuoti arba tiekti rinkai;
2. pastatų vidaus videntiekio sistema – žmonėms vartoti skirto vandens vamzdynas, įrenginiai ir įtaisai, sumontuoti tarp skirstomojo tinklo ir čiaupų tiek viešose, tiek privačiose patalpose, jei pagal atitinkamą nacionalinę teisę vandens tiekėjas nėra už šią įrangą atsakingas kaip vandens tiekėjas;
3. vandens tiekėjas – subjektas, tiekiantis žmonėms vartoti skirto vandenį;
4. prioritetinės patalpos – didelės ne namų ūkio patalpos, kuriomis naudojasi daug naudotojų, galinčių patirti su vandeniu susijusią riziką, visų pirma didelės viešojo naudojimo patalpos, kaip yra nustačiusios valstybės narės;
5. maisto tvarkymas – maisto verslas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 2 punkte;
6. maisto tvarkymo subjektas – maisto verslo operatorius, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 3 punkte;
7. pavojus – biologinė, cheminė, fizinė arba radiologinė medžiaga, esanti vandenye, arba kitas vandens būklės aspektas, galintis pakenkti žmonių sveikatai;
8. pavojingas įvykis – įvykis, kurio metu žmonėms vartoti skirto vandens tiekimo sistemoje atsiranda pavojų arba kurio metu jų nepavyksta pašalinti;
9. rizika – pavojingo įvykio tikėtinumo ir padarinių sunkumo derinys, jei pavojus atsiranda ir pavojingas įvykis kyla žmonėms vartoti skirto vandens tiekimo sistemoje;
10. pradinė medžiaga – sąmoningai įmaišyta medžiaga, skirta organinių medžiagų arba cemento medžiagų priedų gamybai;
11. sudėtis – metalo, emalio, keramikos ar kitos neorganinės medžiagos cheminė sudėtis.

3 straipsnis**Išimtys**

1. Ši direktyva netaikoma:
 - a) natūraliam mineraliniams vandeniu, kurį tokiu pripažino atsakinga institucija, kaip nurodyta Direktyvoje 2009/54/EB, arba
 - b) vandeniu, kuris yra vaistas, kaip tai suprantama Direktyvoje 2001/83/EB.
2. Laivams, kurie gėlina vandenį, veža keleivius ir veikia kaip vandens tiekėjai, taikomi tik šios direktyvos 1–6 ir 9, 10, 13 ir 14 straipsniai bei atitinkami jos priedai.
3. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos:
 - a) vandeniu, kurio naudojimo paskirtis, kaip yra įsitikinusios kompetentingos institucijos, yra išimtinai tokia, kad vandens kokybė neturi nei tiesioginės, nei netiesioginės įtakos atitinkamų vartotojų sveikatai;
 - b) žmonėms vartoti skirtam vandeniu iš individualios vandens tiekimo sistemos, tiekiančios vidutiniškai mažiau nei 10 m^3 vandens per dieną arba aprūpinančios vandeniu mažiau nei 50 asmenų, išskyrus atvejus, jei vandens tiekimas yra komercinės arba viešosios veiklos dalis.
4. Valstybės narės, kurios pasinaudoja 3 dalies b punkte numatytomis išimtimis, užtikrina, kad atitinkami gyventojai būtų informuojami apie tokį pasinaudojamą išimtimis ir apie visus veiksmus, kurių galima imitis siekiant apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užterštumo. Be to, kai aišku, kad dėl tokio vandens kokybės gali kilti potencialus pavojus žmonių sveikatai, atitinkamiems gyventojams nedelsiant suteikiamais atitinkamos rekomendacijos.

5. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos maisto tvarkymo subjektams, kiek tai susiję su konkretiems maisto tvarkymo tikslams naudojamu vandeniu, jei kompetentingos nacionalinės institucijos yra įsitikinusios, kad tokio vandens kokybė negali turėti poveikio galutinių maisto produktų saugai, ir jei tų maisto tvarkymo subjekty vandens tiekimo sistemos tenkina atitinkamus reikalavimus, visų pirma laikantis pavojaus analizės procedūrų ir svarbiųjų valdymo taškų principų bei taisomųjų veiksmų pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus maisto srityje.

Valstybės narės užtikrina, kad žmonėms vartoti skirto vandens, išpilstyto į butelius ar kitas talpyklas, gamintojai laikytysi 1–5 straipsnių ir I priedo A ir B dalių.

Vis dėlto, I priedo A dalyje nustatyti minimalieji reikalavimai netaikomi šaltinio vandeniu, kaip nurodyta Direktyvoje 2009/54/EB.

6. Vandens tiekėjams, kurie, vykdymadi komercinę arba viešąjį veiklą, per dieną vidutiniškai tiekia mažiau kaip 10 m^3 vandens arba vandeniu aprūpina mažiau kaip 50 žmonių, taikomi tik šios direktyvos 1–6, 13, 14 ir 15 straipsniai bei atitinkami jos priedai.

4 straipsnis**Bendrosios pareigos**

1. Nedarant poveikio valstybių narių pareigoms pagal kitas Sąjungos teisės nuostatas, jos imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo būtų sveikas ir švarus. Taikant minimaliuosius šios direktyvos reikalavimus, žmonėms vartoti skirtas vanduo yra sveikas ir švarus, jei tenkinami visi šie reikalavimai:
 - a) tame vandenye nėra jokių mikroorganizmų, parazitų ir bet kokių medžiagų, kurių kiekis arba koncentracijos keltų potencialų pavojų žmonių sveikatai;
 - b) tas vanduo atitinka I priedo A, B ir D dalyse nustatytus minimaliuosius reikalavimus;
 - c) valstybės narės émësi visų kitų priemonių, būtinų, kad būtų laikomasi 5–14 straipsnių.

2. Valstybės narės užtikrina, kad priemonės, kurių imamas šiai direktyvai įgyvendinti, būtų pagrįstos atsargumo principu ir kad dėl jų jokiomis aplinkybėmis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepablogėtų esama žmonėms vartoti skirto vandens kokybė ir nepadidėtų vandens, iš kurio gaminamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, tarša.

3. Pagal Direktyvą 2000/60/EB valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas vandens nuotekio normų jų teritorijoje ir galimių labiau sumažinti vandens nuotekų įvertinimas, taikant infrastruktūros nuotekio indeksą (IL) nustatymo metodą arba kitą tinkamą metodą. Tame vertinime turi būti atsižvelgta į atitinkamus visuomenės sveikatos, aplinkos, techninius ir ekonominius aspektus ir jis turi apimti bent vandens tiekėjus, tiekiančius ne mažiau kaip 10 000 m³ vandens per dieną arba aprūpinančius vandeniu ne mažiau kaip 50 000 žmonių.

Vertinimo rezultatai perduodami Komisijai ne vėliau kaip 2026 m. sausio 12 d.

Komisija ne vėliau kaip 2028 m. sausio 12 d. pagal 21 straipsnį priima deleguotajį aktą siekiant, kad ši direktyva būtų papildyta nustatant ILI arba kitu tinkamu metodu grindžiamą ribą, kurią viršijus valstybės narės turi pateikti veiksmų planą. Tas deleguotas aktas rengiamas naudojantis valstybių narių vertinimais ir Sąjungos vidutine nuotekio norma, nustatyta remiantis tais vertinimais.

Per dvejus metus nuo trečioje pastraipoje nurodyto deleguotojo akto priėmimo dienos valstybės narės, kurių nuotekio norma viršija deleguotajame akte nustatytą ribą, pateikia Komisijai veiksmų planą, kuriuo nustatomos priemonės, kurių turi būti imtasi siekiant sumažinti nuotekio normą.

5 straipsnis

Kokybės standartai

1. Valstybės narės nustato I priede nurodytiems žmonėms vartoti skirto vandens parametrams taikomas vertes.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį nustatomos parametru vertės turi būti ne mažiau griežtos nei nustatytosios I priedo A, B, C ir D dalyse. Kalbant apie I priedo C dalyje nurodytus parametrus, jų vertės nustatomos tik stebėsenos tikslais ir siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomi 14 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

3. Valstybė narė nustato papildomų, iš I priedą neįtrauktų, parametru vertes, jei to reikia žmonių sveikatos apsaugos jos nacionalinėje teritorijoje arba tos teritorijos dalyje tikslais. Nustatytosios vertės turi atitikti bent 4 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus.

6 straipsnis

Atitikties vieta

1. I priedo A ir B dalyse išvardytų parametru atveju vanduo turi atitikti parametru vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį, šiose vietose:

- a) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo – toje vietoje, kur vanduo pradedą bėgti iš patalpose arba objektuose esančių čiaupų, kurie paprastai naudojami žmonėms vartoti skirtam vandeniu;
- b) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš cisternos – toje vietoje, kur vanduo pradedą bėgti iš cisternos;
- c) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo išpilstomas į butelius ar kitas talpyklas – toje vietoje, kur jis išpilstomas į butelius ar kitas talpyklas;
- d) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo naudojamas maisto tvarkymui – toje vietoje, kurioje vanduo naudojamas tam tvarkymui vykdyti.

2. Žmonėms vartoti skirto vandens, kuriam taikomas šio straipsnio 1 dalies a punktas, atveju laikoma, kad valstybės narės įvykdė savo pareigas pagal šį straipsnį, 4 straipsnį ir 14 straipsnio 2 dalį, jei galima nustatyti, kad neatitiktis pagal 5 straipsnį nustatytomis parametru vertėmis atsirado dėl pastatų vidaus videntiekio sistemos arba jos techninės priežiūros, nedarant poveikio 10 straipsniui dėl prioritetinių patalpų.

3. Kai taikoma šio straipsnio 2 dalis ir esama rizikos, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo, kuriam taikomas šio straipsnio 1 dalies a punktas, galėtų neatitikti pagal 5 straipsnį nustatyti parametru verčių, valstybės narės vis tiek turi užtikrinti, kad:

- būtų imtasi tinkamų priemonių neatitikties parametru vertėms rizikai sumažinti arba pašalinti, pavyzdžiu, būtų teikiamas rekomendacijos turto savininkams, kokių taisomujų veiksmų jie galėtų imtis, ir prireikus būtų imtasi kitų priemonių, pavyzdžiu, tinkamų vandens ruošimo technologijų, kurios pakeistų vandens pobūdį ar savybes prieš jį tiekiant, kad sumažėtų arba būtų pašalinta rizika, jog patiekas vanduo neatitiks nustatyti parametru verčių, ir
- atitinkami vartotojai būtų tinkamai informuoti apie visus galimus papildomus taisomuosius veiksmus, kurių jie turėtų imtis.

7 straipsnis

Rizika grindžiamas požiūris į vandens saugą

1. Valstybės narės užtikrina, kad žmonėms vartoti skirto vandens tiekimui, ruošimui ir paskirstymui būtų taikomas rizika grindžiamas požiūris, apimantis visą vandens tiekimo grandinę – nuo vandens baseino, vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo, iki atitikties vietas, kaip nurodyta 6 straipsnyje.

Rizika grindžiamas požiūris apima šiuos elementus:

- žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimą ir rizikos valdymą pagal 8 straipsnį;
- kiekvienos vandens tiekimo sistemos, apimančios žmonėms vartoti skirto vandens gavybą, ruošimą, laikymą ir paskirstymą iki tiekimo vietas, rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, kuriuos vykdo vandens tiekėjai pagal 9 straipsnį, ir
- pastatų vidaus videntiekio sistemų rizikos vertinimą pagal 10 straipsnį.

2. Valstybės narės, nepažeisdamos šios direktyvos tikslą dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ir vartotojų sveikatos, gali pritaikyti rizika grindžiamo požiūrio įgyvendinimą, kai esama tam tikrų aprubojuimų, susijusių su geografinėmis aplinkybėmis, pavyzdžiu, vandens tiekimo teritorijos atokumas arba ribotas prieinamumas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų aiškiai ir tinkamai paskirstyta suinteresuotųjų subjektų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, atsakomybė už rizika grindžiamo požiūrio įgyvendinimą. Toks atsakomybės paskirstymas turi būti pritaikytas prie jų institucinės ir teisinės sistemas.

4. Žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimas ir rizikos valdymas pirmą kartą turi būti atlikti ne vėliau kaip 2027 m. liepos 12 d. Tas rizikos vertinimas ir rizikos valdymas reguliariai, ne rečiau kaip kas šešerius metus, peržiūrimi, atsižvelgiant į Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnyje numatytus reikalavimus, ir prireikus atnaujinami.

5. Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas pirmą kartą turi būti atlikti ne vėliau kaip 2029 m. sausio 12 d. Tas rizikos vertinimas ir rizikos valdymas reguliariai, ne rečiau kaip kas šešerius metus, peržiūrimi ir prireikus atnaujinami.

6. Pastatų vidaus videntiekio sistemų rizikos vertinimas pirmą kartą turi būti atliktas ne vėliau kaip 2029 m. sausio 12 d. Tas rizikos vertinimas peržiūrimas kas šešerius metus ir prireikus atnaujinamas.

7. 4, 5 ir 6 dalyse nustatyti terminai neužkerta kelio valstybėms narėms užtikrinti, kad priemonių būtų imtasi kuo greičiau, kai tik nustatoma ir įvertinama rizika.

8 straipsnis

Žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimas ir rizikos valdymas

1. Nedorant poveikio Direktyvos 2000/60/EB 4–8 straipsniams, valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimas ir rizikos valdymas.
2. Valstybės narės užtikrina, kad rizikos vertinimas apimtų šiuos elementus:
 - a) vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų apibūdinimą, įskaitant:
 - i) vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų nustatymą ir kartografovimą;
 - ii) apsaugos zoną, jei tokios zonas buvo nustatytos pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalį, kartografovimą;
 - iii) visų vandens baseinuose esančių vandens gavybos vietų geografinės nuorodas; atsižvelgiant į tai, kad tie duomenys gali būti neskelbtini, visų pirma visuomenės sveikatos apsaugos ir viešojo saugumo kontekste, valstybės narės užtikrina, kad tokie duomenys būtų saugomi ir perduodami tik atitinkamoms institucijoms ir vandens tiekėjams;
 - iv) vandens gavybos vietoms skirtuose vandens baseinuose atliekamų žemės naudojimo, nutekėjimo ir vandeningoju sluoksniai papildymo procesų aprašymą;
 - b) pavoju ir pavojingų įvykių vandens gavybos vietoms skirtuose vandens baseinuose nustatymą ir rizikos, kurią jie galėtų kelti žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, vertinimą; atliekant tą vertinimą įvertinama galima rizika, dėl kurios vandens kokybė galėtų pablogėti tokiu mastu, kad tai galėtų kelti pavoju žmonių sveikatai;
 - c) tinkamą vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų paviršinio vandens ir (arba) požeminio vandens arba neapdoroto vandens atitinkamų parametrų, medžiagų ar teršalų, atrinktų iš toliau pateikto sąrašo, stebėseną:
 - i) parametrų, išvardytų I priedo A ir B dalyse arba nustatyti pagal šios direktyvos 5 straipsnio 3 dalį;
 - ii) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/118/EB⁽²⁸⁾ I priede išvardytų požeminio vandens teršalų, taip pat teršalų ir taršos rodiklių, kurių ribines vertes valstybės narės nustatė pagal tos direktyvos II priedą;
 - iii) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/105/EB⁽²⁹⁾ I priede išvardytų prioritetinių medžiagų ir tam tikrų kitų teršalų;
 - iv) konkrečiam upės baseinui būdingų teršalų, kuriuos valstybės narės nustato pagal Direktyvą 2000/60/EB;
 - v) kitų žmonėms vartoti skirtam vandeniu reikšmingų teršalų, kuriuos valstybės narės nustato remdamosi pagal šios pastraipos b punktą surinkta informacija;
 - vi) natūraliai pasitaikančių medžiagų, kurios galėtų kelti potencialų pavoju žmonių sveikatai naudojant žmonėms vartoti skirtą vandenį;
 - vii) medžiagų ir junginių, įtrauktų į stebėjimo sąrašą, sudarytą pagal šios direktyvos 13 straipsnio 8 dalį.

Pirmos pastraipos a punkto tikslais valstybės narės gali naudotis informacija, surinkta pagal Direktyvos 2000/60/EB 5 ir 7 straipsnius.

Pirmos pastraipos b punkto tikslais valstybės narės gali naudotis žmogaus veiklos poveikio peržiūros, atliktos pagal Direktyvos 2000/60/EB 5 straipsnį, rezultatais ir informacija apie reikšmingą poveikį, surinkta pagal tos direktyvos II priedo 1.4, 1.5 ir 2.3–2.5 punktus.

⁽²⁸⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19).

⁽²⁹⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84).

Valstybės narės iš pirmos pastraipos c punkto i–vii papunkčiuose nurodytųjų atrenka parametrus, medžiagas ar teršalus, kurie laikomi reikšmingais stebėsenos tikslais atsižvelgiant į pavojas ir pavojingus įvykius, nustatytus pagal pirmos pastraipos b punktą, arba į vandens tiekėjų pagal 3 dalį pateiktą informaciją.

Tinkamos stebėsenos tikslais, kaip nurodyta pirmos pastraipos c punkte, be kita ko, siekiant aptikti naujas medžiagas, kurios kenkia žmonių sveikatai naudojant žmonėms vartoti skirtą vandenį, valstybės narės gali naudoti stebėseną, kuri vykdoma pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius arba kitus Sąjungos teisės aktus ir kuri susijusi su vandens gavybos vietoms skirtais vandens baseinais.

3. Vandens tiekėjai, kurie vykdo vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų arba neapdoroto vandens stebėseną, turi informuoti kompetentingas institucijas apie stebimų parametrų, medžiagų arba teršalų verčių kaitos tendencijas ir neįprastų kiekių ar koncentracijų atvejus.

4. Remdamosi pagal 2 dalį atlirkto rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi toliau nurodytų rizikos valdymo priemonių siekiant atitinkamai užkirsti kelią nustatytais rizikai arba ją kontroliuoti (pradedant prevencinėmis priemonėmis):

- a) nustatytos ir įgyvendintos prevencinės priemonės vandens gavybos vietoms skirtuose vandens baseinuose, kuriomis papildomos numatytos priemonės arba priemonės, kurių imtasi pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies d punktą, kai to reikia siekiant užtikrinti žmonėms vartoti skirto vandens kokybę; kai taikytina, tos prevencinės priemonės įtraukiamos į tos direktyvos 11 straipsnyje nurodytas priemonių programas; kai tinkama, valstybės narės užtikrina, kad teršėjai, bendradarbiaudami su vandens tiekėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, imtusi tokią prevencinių priemonių pagal Direktyvą 2000/60/EB;
- b) nustatytos ir įgyvendintos poveikį mažinančios priemonės vandens gavybos vietoms skirtuose vandens baseinuose, kuriomis papildomos priemonės, kurios numatytos arba kurių imtasi pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies d punktą, kai to reikia siekiant užtikrinti žmonėms vartoti skirto vandens kokybę; kai tinkama, tos poveikį mažinančios priemonės įtraukiamos į tos direktyvos 11 straipsnyje nurodytas priemonių programas; kai tinkama, valstybės narės užtikrina, kad teršėjai, bendradarbiaudami su vandens tiekėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, imtusi tokią poveikį mažinančių priemonių pagal Direktyvą 2000/60/EB;
- c) užtikrinta tinkama vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų paviršinio vandens ir (arba) požeminio vandens arba neapdoroto vandens parametru, medžiagų ar teršalų, kurie patekė į vartojojamą vandenį galėtų kelti riziką žmonių sveikatai arba galėtų lemti nepriimtiną žmonėms vartoti skirto vandens kokybės pablogėjimą ir į kuriuos nebuvvo atsižvelgta vykdant stebėseną pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius, stebėseną; kai tinkama, ta stebėsena įtraukiama į tos direktyvos 8 straipsnyje nurodytas stebėsenos programas;
- d) įvertintas poreikis nustatyti arba pritaikyti požeminio vandens ir paviršinio vandens apsaugos zonas, kaip nurodyta Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje, arba kitas atitinkamas zonas.

Valstybės narės užtikrina, kad tinkamais intervalais būtų peržiūrimas visų šioje dalyje nurodytų priemonių veiksmingumas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad vandens tiekėjai ir kompetentingos institucijos turėtų prieigą prie 2 ir 3 dalyse nurodytos informacijos. Visų pirma, atitinkami vandens tiekėjai turi turėti prieigą prie pagal 2 dalies pirmos pastraipos c punktą gautų stebėsenos rezultatų.

Remdamosi 2 ir 3 dalyse nurodyta informacija, valstybės narės gali:

- a) reikalauti, kad vandens tiekėjai atlirkų papildomą tam tikrų parametrų stebėseną arba vandens ruošimą atsižvelgiant į tuos parametrus;

- b) leisti vandens tiekėjams sumažinti parametru stebėsenos vykdymo dažnumą arba išbraukti parametrą iš parametru, kurių stebėseną vandens tiekėjas turi vykdyti pagal 13 straipsnio 2 dalies 1 punktą, sąrašo, nereikalaudamos atlikti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, su sąlyga, kad:
- tai nėra pagrindinis parametras, kaip tai suprantama II priedo B dalies 1 punkte ir
 - nėra jokio pagrįstai numatyti galimo veiksnio, kuris galėtų sukelti žmonėms vartoti skirto vandens kokybės pablogėjimą.

6. Jei vandens tiekėjui leidžiama sumažinti parametru stebėsenos vykdymo dažnumą arba išbraukti parametrą iš stebėtinų parametrų sąrašo, kaij nurodyta 5 dalies antros pastraipos b punkte, valstybės narės užtikrina tinkamą tų parametrų stebėseną atlikdamos vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimo ir rizikos valdymo peržiūrą pagal 7 straipsnio 4 dalį.

9 straipsnis

Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas

- Valstybės narės užtikrina, kad vandens tiekėjas atliktų vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą.
- Valstybės narės užtikrina, kad atliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą:
 - būtų atsižvelgiama į pagal 8 straipsnį atlikto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatus;
 - būtų parengtas vandens tiekimo sistemos nuo vandens gavybos vietas, ruošimo, laikymo ir paskirstymo iki vandens tiekimo vietas aprašymas ir
 - būtų nustatyti pavojai ir pavojingi įvykiai vandens tiekimo sistemoje ir būtų įvertinta rizika, kurią jie, naudojant žmonėms vartoti skirtą vandenį, galėtų kelti žmonių sveikatai, atsižvelgiant į riziką, kylančią dėl klimato kaitos, nuotekio ir nesandarių vamzdžių.
- Remdamosi pagal 2 dalį atlikto rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi šių rizikos valdymo priemonių:
 - apibrėžtos ir įgyvendintos kontrolės priemonės, skirtos vandens tiekimo sistemoje nustatytos rizikos, kuri galėtų pabloginti žmonėms vartoti skirto vandens kokybę, prevencijai ir poveikiui sumažinti;
 - apibrėžtos ir įgyvendintos vandens tiekimo sistemos kontrolės priemonės, kuriomis papildomos priemonės, kurios numatytos arba kurių imtasi pagal šios direktyvos 8 straipsnio 4 dalį arba Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalį, siekiant sumažinti riziką vandens gavybos vietoms skirtuose vandens baseinuose, kuri galėtų pabloginti žmonėms vartoti skirto vandens kokybę;
 - įgyvendinta pagal vandens tiekimo pobūdį pritaikyta sistemos veiklos stebėsenos programa pagal 13 straipsnį;
 - užtikrinta, kad tais atvejais, kai ruošiant ar paskirstant žmonėms vartoti skirtą vandenį atliekamas dezinfekavimas, būtų patvirtintas atliekamo dezinfekavimo veiksmingumas, kad užterštumas dezinfekavimo šalutiniai produktais būtų kuo mažesnis, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, kad užterštumas vandens valymo cheminėmis medžiagomis būtų kuo mažesnis ir kad vandenye liekančios medžiagos nekelty pavojaus 4 straipsnyje išdėstyty bendrijų pareigų laikymuisi;
 - patikrinta, ar vandens tiekimo sistemoje naudojamos medžiagos, vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitinka 11 ir 12 straipsnius.
- Remdamosi pagal 2 dalį atlikto vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės:
 - numato galimybę sumažinti parametru stebėsenos vykdymo dažnumą arba išbraukti parametrą iš stebėtinų parametrų, išskyrus II priedo B dalies 1 punkte nurodytus pagrindinius parametrus, sąrašo, jei kompetentinga institucija įsitikina, kad tai padarius nebus pakenkta žmonėms vartoti skirto vandens kokybei;

- i) remiantis tuo, ar parametras pasitaiko neapdorotame vandenye, ir atsižvelgiant į vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimą, kaip nustatyta 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse;
 - ii) kai parametras gali atsirasti tik naudojant tam tikrą vandens ruošimo technologiją arba dezinfekavimo metodą, ir tos technologijos ar metodo vandens tiekėjas nenaudoja, arba
 - iii) remiantis II priedo C dalyje išdėstyтомis specifikacijomis;
- b) užtikrina, kad būtų išplėstas žmonėms vartoti skirto vandens parametrų, kurių stebėsenai turi būti vykdoma pagal 13 straipsnį, sąrašas arba kad būtų padidintas stebėsenos vykdymo dažnumas:
- i) remiantis tuo, ar parametras pasitaiko neapdorotame vandenye, atsižvelgiant į vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimą, kaip nustatyta 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, arba
 - ii) remiantis II priedo C dalyje išdėstyтомis specifikacijomis.

5. Atliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą turi būtų vertinami I priedo A, B ir C dalyse išvardyti parametrai, pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatyti parametrai ir medžiagos ar junginiai, įtraukti į stebėjimo sąrašą, sudarytą pagal 13 straipsnio 8 dalį.

6. Valstybės narės gali vandens tiekėjus, tiekiančius vidutiniškai 10–100 m³ vandens per dieną arba aprūpinančius vandeniu 50–500 žmonių, atleisti nuo reikalavimo atlikti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, jei kompetentinga institucija įsitikina, kad tokia išimties nepakenktų žmonėms vartoti skirto vandens kokybei.

Tokios išimties atveju tie vandens tiekėjai, kuriems taikoma išimtis, turi vykdyti reguliarą stebėseną pagal 13 straipsnį.

10 straipsnis

Pastatų vidaus videntiekio sistemų rizikos vertinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas pastatų vidaus videntiekio sistemų rizikos vertinimas. Tas rizikos vertinimas apima šiuos elementus:

- a) atliekama su pastatų vidaus videntiekio sistemomis ir su jomis susijusiais gaminiais bei medžiagomis susijusios potencialios rizikos bendra analizė ir patikrinama, ar ta potenciali rizika daro poveikį vandens kokybei toje vietoje, kurioje jis bėga iš čiaupų, kurie paprastai naudojami žmonėms vartoti skirtam vandeniu; ši bendra analizė neapima individualių būstų analizės, ir
- b) patalpose, kuriose atliekant bendrą analizę pagal a punktą buvo nustatyta konkreči rizika vandens kokybei ir žmonių sveikatai, vykdoma I priedo D dalyje išvardytų parametru stebėsenai.

Legionella bakterijų arba švino atveju valstybės narės gali nuspręsti pirmos pastraipos b punkte nurodytą stebėseną atlikti tik prioritetenėse patalpose.

2. Kai valstybės narės, remdamosi pagal 1 dalies pirmos pastraipos a punktą atliktos bendros analizės rezultatais, padaro išvadą, kad pastatų vidaus videntiekio sistemos arba su jomis susiję gaminiai ir medžiagos kelia riziką žmonių sveikatai, arba jei pagal 1 dalies pirmos pastraipos b punktą vykdytos stebėsenos rezultatai rodo, kad nesilaikoma I priedo D dalyje nustatyti parametru verčių, valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų priemonių siekiant pašalinti arba sumažinti neatitinkties I priedo D dalyje nurodytomis parametru vertėms riziką.

Legionella bakterijų atveju tos priemonės taikomas bent prioritetenėms patalpoms.

3. Siekdamos sumažinti su pastatų vidaus videntiekio susijusią riziką visose pastatų vidaus videntiekio sistemoose, valstybės narės užtikrina, kad būtų apsvarstyti visos toliau nurodytos priemonės ir būtų imtasi tų priemonių, kurios laikomos tinkamomis:

- a) raginti viešųjų ir privačių patalpų savininkus atlikti pastatų vidaus videntiekio sistemos rizikos vertinimą;

- b) informuoti viešujų ir privačių patalpų naudotojus ir savininkus apie priemones, kuriomis siekiama pašalinti arba sumažinti žmonėms vartoti skirto vandens kokybės standartų neatitikties riziką, kylančią dėl pastatų vidaus videntiekio sistemų;
- c) teikti rekomendacijas vartotojams apie žmonėms vartoti skirto vandens vartojimo bei naudojimo sąlygas ir apie galimus veiksmus, padedančius išvengti tos rizikos pasikartojimo;
- d) skatinti rengti mokymus videntiekinkams ir kitiems specialistams, dirbantiems su pastatų vidaus videntiekio sistemomis ir montuojantiems statybos produktus ir medžiagas, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu;
- e) užtikrinti, kad įdiegtos veiksmingos *Legionella* bakterijų kontrolės ir valdymo priemonės, kurios būtų proporcingsos esamai rizikai, siekiant užkirsti kelią galimiems ligos protrūkiams ir juos likviduoti, ir
- f) švino atžvilgiu, jei tai ekonomiškai ir techniškai įmanoma, įgyvendinti priemones iš švino pagamintiemis esamų pastatų vidaus videntiekio sistemų komponentams pakeisti.

11 straipsnis

Minimalieji higienos reikalavimai, taikomi medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu

1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad medžiagos, kurias numatoma naudoti naujuose arba, jei atliekami remonto ar rekonstrukcijos darbai – esamuose žmonėms vartoti skirtu vandens gavybos, ruošimo, laikymo ar paskirstymo įrenginiuose, ir kurios liečiasi su tokiu vandeniu:

- a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šioje direktyvoje;
- b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniu;
- c) nedidintų vandens mikrobinės taršos;
- d) neišplautų į vandenį teršalų daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatytą medžiagos paskirtį

2. Siekiant užtikrinti vienodą 1 dalies taikymą, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais, remiantis V priede nustatytais principais, nustatomi konkretūs minimalieji higienos reikalavimai, taikomi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančioms medžiagoms. Tais įgyvendinimo aktais nustatoma:

- a) ne vėliau kaip 2024 m. sausio 12 d. – pradinių medžiagų, junginių ir sudedamųjų dalių, kurie turi būti įtraukti į Europos pozityviuosius pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių sąrašai, bandymo ir patvirtinimo metodika, išskaitant su cheminėmis medžiagomis ar medžiagomis susijusias konkrečias išsiskyrimo ribines vertes ir mokslines išankstines sąlygas;
- b) ne vėliau kaip 2025 m. sausio 12 d., remiantis ECHA sudarytais sąrašais, išskaitant galiojimo pabaigos datas – kiekvienos medžiagų grupės, t. y. organinės, cemento, metalo, emalio ir keramikos ar kitos neorganinės medžiagos, – Europos pozityvieji pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių, kuriuos leidžiama naudoti medžiagų arba gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, gamybai, sąrašai, išskaitant, kai tikslingo, jų naudojimo sąlygas ir išsiskyrimo ribines vertes, kurios turi būti nustatytos remiantis pagal šios pastraipos a punktą patvirtinta metodika ir atsižvelgiant į 3 bei 4 dalis;
- c) ne vėliau kaip 2024 m. sausio 12 d. – galutinių medžiagų, naudojamų gaminiuose, pagamintuose iš į Europos pozityviuosius sąrašus įtrauktų pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių, bandymo ir patvirtinimo procedūros ir metodai, išskaitant:
 - i) atitinkamų medžiagų ir kitų parametrų, pavyzdžiui, drumstumo, skonio, kvapo, spalvos, bendrosios organinės anglies, netikėtų medžiagų išleidimo ir mikrobinės taršos didėjimo, kurie turi būti tikrinami išsiskiriančiam vandenye, nustatymą;
 - ii) poveikio vandens kokybei tyrimo metodus, atsižvelgiant į atitinkamus Europos standartus;
 - iii) bandymų rezultatų tinkamumo (netinkamumo) nustatymo kriterijus, kuriais atsižvelgiama į, *inter alia*, iš čiaupo tekančiam vandenye nustatyto medžiagos išsiskyrimo perskaiciavimo į tiketinas normas ir prireikus į taikymo ar naudojimo sąlygas.

Šioje dalyje numatyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Pirmieji Europos pozityvieji sąrašai, kurie turi būti patvirtinti pagal 2 dalies pirmos pastraipos b punktą, grindžiami, *inter alia*, esamais nacionaliniais pozityviaisiais sąrašais, kitomis galiojančiomis nacionalinės teisės normomis ir rizikos vertinimais, kuriuos atlikus buvo parengti tokie nacionaliniai sąrašai. Šiuo tikslu valstybės narės ne vėliau 2021 m. liepos 12 d. praneša ECHA apie visus esamus nacionalinius pozityviuosius sąrašus, kitas nuostatas ir turimus vertinimo dokumentus.

Europos pozityviajame organinių medžiagų pradinių medžiagų sąraše atsižvelgiama į sąrašą, Komisijos sudarytą pagal Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 5 straipsnį.

4. Europos pozityviuosiuose sąrašuose nurodomos tik tos pradinės medžiagos, junginiai ar sudedamosios dalys, kuriuos leidžiama naudoti, kaip nurodyta 2 dalies pirmos pastraipos b punkte.

Europos pozityviuosiuose sąrašuose nurodomos galiojimo pabaigos datos, nustatytos remiantis ECHA rekomendacija. Galiojimo pabaigos datos nustatomos visų pirma remiantis pavojingomis medžiagų savybėmis, rizikos vertinimui, kuriais remtasi, kokybe ir tuo, ar tų rizikos vertinimų rezultatai yra aktualūs. Europos pozityviuosiuose sąrašuose taip pat gali būti pateiktos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

Remdamasi 6 dalyje nurodytomis ECHA nuomonėmis, Komisija, atsižvelgdama į naujausius mokslo ir technologijų pokyčius, reguliarai peržiūri ir prieikus atnaujina 2 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytus įgyvendinimo aktus.

Pirma tokia peržiūra atliekama ne vėliau kaip per 15 metų nuo pirmojo Europos pozityviojo sąrašo patvirtinimo.

Komisija užtikrina, kad visi aktualūs aktai arba standartizacijos įgaliojimai, kuriuos ji priima pagal kitus Sąjungos teisės aktus, atitinkų šią direktyvą.

5. Norédami įtraukti pradies medžiagas, junginius ar sudedamąsias dalis į Europos pozityviuosius sąrašus ar juos išbraukti iš tų sąrašų, ekonominės veiklos vykdytojai ar atitinkamos institucijos pateikia paraiškas ECHA.

Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nustatant procedūrą, išskaitant informacijos reikalavimus, dėl paraiškų teikimo proceso. Pagal procedūrą užtikrinama, kad prie paraiškų būtų pridėti rizikos vertinimai, ir kad ekonominės veiklos vykdytojai ar atitinkamos institucijos konkrečiu formatu pateiktų rizikos vertinimui reikalingą informaciją.

6. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 76 straipsnio 1 dalies c punktą įsteigtas ECHA Rizikos vertinimo komitetas pateikia nuomonę dėl pagal 5 dalį pateiktų paraiškų per terminą, kuris turi būti nustatytas toje dalyje nurodytuose deleguotuosiuose aktuose. I tuos deleguotuosius aktus taip pat gali būti įtraukta papildomų procedūrinių nuostatų dėl paraiškų teikimo proceso ir ECHA Rizikos vertinimo komiteto nuomonų teikimo.

7. Valstybės narės laiko, kad gaminiai, patvirtinti pagal 2 dalyje numatytaus konkretių minimaliuosius higienos reikalavimus, atitinka 1 dalyje nustatytaus reikalavimus.

Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos tikslais pateikti į rinką būtų galima tik tokius su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančius gaminiai, kuriuose naudojamos pagal šią direktyvą patvirtintos galutinės medžiagos.

Tai neužkerta kelio valstybėms narėms, visų pirma kai to reikia dėl konkrečios vietas neapdoroto vandens kokybės, konkrečiais arba deramai pagrįstais atvejais pagal SESV 193 straipsnį patvirtinti griežtesnes apsaugos priemones dėl galutinių medžiagų naudojimo. Apie tokias priemones pranešama Komisijai.

Į šio straipsnio taikymo sritį patenkantiems gaminiamams taikomas Reglamentas (ES) 2019/1020.

8. Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nustatant tinkamą atitinkties vertinimo procedūrą, taikytiną gaminiamams, kuriems taikomas šis straipsnis, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 768/2008/EB⁽³⁰⁾ II priede pateiktais moduliais. Nustatydama, kuri atitinkties vertinimo procedūra turi būti taikoma, Komisija užtikrina, kad būtų laikomasi šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų tikslų, kartu atsižvelgdama į proporcingumo principą. Šiuo tikslu Komisija kaip atskaitos tašką naudoja Reglamento (ES) Nr. 305/2011 V priede nustatytą eksplloatacinių savybių pastovumo vertinimo ir tikrinimo sistemą 1+ arba iš esmės lygiavertę procedūrą, išskyrus atvejus, kai tai būtų neproporcina. Šioje dalyje nurodytuose deleguotuosiuose aktuose taip pat pateikiamos atitinkties vertinimo įstaigų skyrimo taisykles, kai tokios įstaigos dalyvauja atitinkamose atitinkties vertinimo procedūrose.

9. Kol bus priimti 2 dalyje nurodyti igyvendinimo aktai, valstybės narės turi teisę palikti galioti arba patvirtinti nacionalines priemones dėl konkrečių minimaliųjų higienos reikalavimų, taikomų 1 dalyje nurodytomis medžiagoms, jei tos priemonės atitinka SESV nustatytas taisykles.

10. Siekiant palengvinti šio straipsnio laikymą, Komisija gali paprašyti vienos ar kelių Europos standartizacijos organizacijų parengti Europos standartą dėl vienodų gaminiių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, bandymų ir vertinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012⁽³¹⁾ 10 straipsnį.

11. Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nustatant suderintas aiškaus, išskaitomo ir neišstrinamo ženklinimo, kuris turi būti naudojamas nurodyti, kad gaminiai, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitinka ši straipsnį, specifikacijas.

12. Ne vėliau kaip 2032 m. sausio 12 d. Komisija, remdamasi visų pirma taikant reglamentus (EB) Nr. 1935/2004 ir (ES) Nr. 305/2011 įgyta patirtimi, peržiūri sistemos veikimą, kaip nustatyta šiame straipsnyje, ir pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai ataskaitą, kurioje įvertina, ar:

- visoje Sąjungoje tinkamai apsaugota žmonių sveikata dėl tų klausimų, kuriems taikomas šis straipsnis;
- tinkamai veikia gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, vidaus rinka;
- reikia pateikti papildomą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl tų klausimų, kuriems taikomas šis straipsnis.

12 straipsnis

Minimalieji reikalavimai, taikomi vandens ruošimo cheminėms medžiagoms ir filtravimo priemonėms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu

1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu:

- nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šioje direktyvoje;

⁽³⁰⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinančios Sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

⁽³¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

- b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniu;
- c) netyčia nepadidintų vandens mikrobinės taršos;
- d) neužterštų vandens daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatyta paskirtį.

2. Šio straipsnio reikalavimų nacionalinio įgyvendinimo tikslu atitinkamai taikoma 4 straipsnio 2 dalis.

3. Pagal šio straipsnio 1 dalį, nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 528/2012 ir taikant atitinkamus Europos standartus dėl konkrečių vandens ruošimo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių, valstybės narės užtikrina, kad būtų vertinamas vandens ruošimo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių grynumas ir užtikrinama tokiai cheminių medžiagų bei filtravimo priemonių kokybė.

13 straipsnis

Stebėsena

1. Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad būtų vykdoma reguliari žmonėms vartoti skirto vandens kokybės stebėseną pagal šį straipsnį ir II priedo A ir B dalis, siekiant patikrinti, ar vartotojams tiekiamas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus, visų pirma parametru vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį. Žmonėms vartoti skirto vandens mėginiai imami taip, kad juose atsispindėtų to vandens kokybė visų metų eigoje.

2. Tam, kad būtų vykdomos 1 dalyje nustatytos pareigos, visų rūšių žmonėms vartoti skirtam vandeniu pagal II priedo A dalį parengiamos tinkamos stebėsenos programos. Tos stebėsenos programos pritaikomos pagal tiekimo pobūdį, atsižvelgiant į vandens gavybos vietoms skirtą vandens baseiną ir vandens tiekimo sistemų rizikos vertinimo rezultatus, ir jas sudaro šie elementai:

- a) I priedo A, B ir C dalyse išvardytų parametrų, taip pat pagal 5 straipsnio 3 dalį, pagal II priedą ir, jei atliekamas vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas, pagal 9 straipsnį ir II priedo C dalį nustatyti parametru stebėseną, nebent valstybė narė nuspręstų, kad vieną iš tų parametrų galima išbraukti iš stebėtinų parametrų sąrašo pagal 8 straipsnio 5 dalies antros pastraipos b punktą arba 9 straipsnio 4 dalies a punktą;
- b) I priedo D dalyje išvardytų parametru stebėseną, vykdoma pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimo tikslais, kaip numatyta 10 straipsnio 1 dalies b punkte;
- c) į stebėjimo sąrašą įtrauktą medžiagą ir junginių stebėseną pagal šio straipsnio 8 dalies penktą pastraipą;
- d) stebėsena, vykdoma pavoju ir pavojingų įvykių nustatymo tikslais, kaip numatyta 8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punkte;
- e) sistemos veiklos stebėsena, vykdoma pagal II priedo A dalies 3 punktą.

3. Mėginių émimo vietas nustato kompetentingos institucijos, ir tos vietas turi atitikti II priedo D dalyje nustatytus atitinkamus reikalavimus.

4. Valstybės narės laikosi III priede nustatyti parametru analizés specifikacijų remdamosi šiais principais:

- a) gali būti naudojami kiti nei III priedo A dalyje nustatyti analizés metodai, jei galima įrodyti, kad gauti rezultatai yra ne mažiau patikimi nei rezultatai, kurie gaunami taikant III priedo A dalyje nustatytus metodus, pateikiant Komisijai visą reikalingą informaciją apie tuos metodus ir jų lygiavertiškumą;
- b) III priedo B dalyje nurodytų parametru atveju gali būti taikomas bet kuris analizés metodas, jei jis atitinka toje dalyje nustatytus reikalavimus.

5. Valstybės narės užtikrina, kad būtų vykdoma papildoma tą medžiagą ir mikroorganizmų, dėl kurių pagal 5 straipsnį nebuvvo nustatyta jokia parametru vertė, konkretaus atvejo stebėsena, jei yra pagrindo įtarti, jog esami jų kiekiai arba koncentracijos kelia potencialų pavoju žmonių sveikatai.

6. Ne vėliau kaip 2024 m. sausio 12 d. Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma patvirtinant mikroplastikų kiekio apskaičiavimo metodiką, siekiant įtraukti juos į šio straipsnio 8 dalyje nurodytą stebėjimo sąrašą, kai bus įgyvendintos pagal tą dalį nustatytos sąlygos.

7. Ne vėliau kaip 2024 m. sausio 12 d. Komisija parengia technines gaires dėl analizės metodų, skirtų per- ir polifluoralkilintų cheminių medžiagų pagal parametrus „PFAS suma“ ir „PFAS iš viso“ stebėsenai, išskaitant aptikimo ribines vertes, parametru vertes ir mėginių ēmimo dažnumą.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais sudaromas ir atnaujinamas medžiagų ar junginių, kurie visuomenei ar mokslo bendruomenei kelia susirūpinimą dėl sveikatos priežascių, pavyzdžiuui, vaistų, endokrininę sistemą ardančių medžiagų ir mikroplastikų, stebėjimo sąrašas (toliau – stebėjimo sąrašas).

Medžiagos ir junginiai įtraukiami į stebėjimo sąrašą, kai jų gali būti žmonėms vartoti skirtame vandenye ir jie galėtų kelti potencialų pavojų žmonių sveikatai. Tuo tikslu Komisija visų pirma vadovaujasi PSO moksliniais tyrimais. Bet kokios naujos medžiagos ar junginio įtraukimas turi būti deramai pagrįstas pagal 1 ir 4 straipsnius.

Į pirmajį stebėjimo sąrašą įtraukiama beta-estradiolis ir nonilfenolis, atsižvelgiant į jų endokrininę sistemą ardančias savybes ir jų keliamą riziką žmonių sveikatai. Pirmasis stebėjimo sąrašas sudaromas ne vėliau kaip 2022 m. sausio 12 d.

Stebėjimo sąraše nurodoma kiekvienos medžiagos ar junginio rekomenduojamoji vertė ir prireikus galimas analizės metodas, nereikalaujantis pernelyg didelių išlaidų.

Valstybės narės įdiegia stebėsenos reikalavimus, susijusius su galimu medžiagų ar junginių, įtrauktų į stebėjimo sąrašą, buvimu atitinkamuose žmonėms vartoti skirto vandens tiekimo grandinės taškuose.

Šiuo tikslu valstybės narės gali atsižvelgti į informaciją, surinktą pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, ir gali naudoti stebėsenos duomenis, surinktus pagal direktyvas 2000/60/EB bei 2008/105/EB, ar kitus atitinkamus Sąjungos teisės aktus, kad būtų išvengta stebėsenos reikalavimų dubliauvimosi.

Stebėsenos rezultatai įtraukiama į duomenų rinkinius, parengtus pagal 18 straipsnio 1 dalies b punktą, kartu su stebėsenos, vykdytos pagal 8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punktą, rezultatais.

Jei pagal 8 straipsnio 2 dalį arba šios dalies penktą pastraipą aptinkama į stebėjimo sąrašą įtraukta medžiaga ar junginys, kurių koncentracija viršija stebėjimo sąraše nustatytas rekomenduojamasių vertes, valstybės narės užtikrina, kad būtų apsvarstyti toliau nurodytos priemonės ir būtų imtasi tų priemonių, kurios laikomos tinkamomis:

- a) prevencinės priemonės, poveikio mažinimo priemonės arba tinkama vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų ar neapdoroto vandens stebėsena, kaip nustatyta 8 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose;
- b) reikalavimas, kad vandens tiekėjai vykdytų tą medžiagų ar junginių stebėseną pagal 8 straipsnio 5 dalies antros pastraipos a punktą;
- c) reikalavimas, kad vandens tiekėjai patikrintų, ar ruošimas yra tinkamas rekomenduojamai vertei pasiekti, ir prireikus optimizuotų ruošimą, ir
- d) taisomieji veiksmai pagal 14 straipsnio 6 dalį, kai valstybės narės mano, kad tai būtina žmonių sveikatai apsaugoti.

Šioje dalyje numatyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Taisomieji veiksmai ir vartojimo aprībojimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad bet koks parametru verčią, nustatyti pagal 5 straipsnį, nesilaikymas būtų nedelsiant ištirtas siekiant nustatyti jo priežastį.

2. Jei, nepaisant to, kad buvo imtasi priemonių 4 straipsnio 1 dalyje nustatytomis pareigoms vykdyti, žmonėms vartoti skirtas vanduo neatitinka pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų verčių, atitinkama valstybė narė, nedarant poveikio 6 straipsnio 2 daliai, užtikrina, kad kuo greičiau būtų imtasi būtinų taisomujų veiksmų to vandens kokybei atkurti, ir teikia pirmenybę minėtų veiksmų vykdymo užtikrinimui, atsižvelgdama, *inter alia*, iš tai, kiek buvo viršyti atitinkamos parametrų vertės, ir iš susijusių potencialų pavoju žmonių sveikatai.

Neatitikties I priedo D dalyje nustatytomis parametrų vertėmis atveju taisomieji veiksmai apima ir 10 straipsnio 3 dalyje nustatytas priemones.

3. Neatsižvelgiant iš tai, ar buvo nesilaikyta parametrų verčių, ar ne, valstybės narės užtikrina, kad būtų uždrausta tiekti žmonėms vartoti skirtą vandenį, kuris kelia potencialų pavoju žmonių sveikatai, arba būtų apribotas tokio vandens vartojojimas, ir kad būtų imtasi visų kitų taisomujų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti.

Valstybės narės I priedo A ir B dalyse nustatytų parametrų verčių minimaliųjų reikalavimų nesilaikymą laiko potencialiu pavojumi žmonių sveikatai, išskyrus atvejus, kai, kompetentingos institucijos nuomone, neatitiktis parametruo vertei yra nereikšminga.

4. 2 ir 3 dalyse aprašytais atvejais, jei laikoma, kad neatitiktis parametrų vertėmis kelia potencialų pavoju žmonių sveikatai, valstybės narės kuo skubiau imasi visų šių priemonių:

- visiems susijusiems vartotojams praneša apie potencialų pavoju žmonių sveikatai ir jo priežastį, apie parametruo vertės viršijimą ir taisomuosius veiksmus, kurių imtasi, išskaitant naudojimo draudimą ar ribojimą arba kitus veiksmus;
- vartotojams teikia ir reguliarai atnaujina būtinas rekomendacijas dėl vandens vartojoimo ir naudojimo sąlygų, visų pirma atsižvelgdamos į gyventojų grupes, galinčias patirti didesnę su vandeniu susijusią riziką, ir
- kai tik nustatoma, kad nebėlio potencialaus pavojaus žmonių sveikatai, apie tai informuoja vartotojus ir praneša jiems, kad paslauga vėl teikiama išprastai.

5. Kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nusprenādžia, kokių veiksmų turi būti imamasi pagal 3 dalį, atsižvelgdamos į tai, kokią riziką žmonių sveikatai sukeltų vandens tiekimo pertrūkiai arba žmonėms vartoti skirto vandens naudojimo apribojimas.

6. Tais atvejais, kai nesilaikoma I priedo C dalyje nustatytų parametrų verčių arba specifikacijų, valstybės narės apsvarsto, ar ta neatitiktis kelia riziką žmonių sveikatai. Jos imasi taisomujų veiksmų žmonėms vartoti skirto vandens kokybei atkurti, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti.

15 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis valstybės narės gali numatyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo I priedo B dalyje išdėstyti arba pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatytų parametrų verčių iki didžiausios valstybių narių nustatytinos vertės su sąlyga, kad tokios nukrypti leidžiančios nuostatos nekels potencialaus pavojaus žmonių sveikatai ir jei atitinkamoje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtiniais būdais. Nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos tik kai:

- nustatomas naujas žmonėms vartoti skirto vandens gavybai skirtas vandens baseinas;
- žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine nustatomas naujas taršos šaltinis, arba kai ieškoma naujų parametrų, arba nustatomi nauji parametrai, arba
- egzistuojančiame žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine susidaro nenumatyta ir išimtinė situacija, dėl kurios galėtų būti laikinai šiek tiek viršijamos parametrų vertės.

Pirmoje pastraipoje nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos kuo trumpesnį laikotarpį, ir jų taikymo trukmė neturi viršyti trejų metų. Besibaigiant nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo laikotarpiu valstybės narės atlieka patikrinimą, siekdamos nustatyti, ar padaryta pakankama pažanga.

Išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė gali leisti taikyti antrą nukrypti leidžiančią nuostatą pirmos pastraipos a ir b punktų atžvilgiu. Jei valstybė narė ketina leisti taikyti tokią antrą nukrypti leidžiančią nuostatą, ji perduoda Komisijai patikrinimo išvadas ir nurodo savo sprendimo dėl antros nukrypti leidžiančios nuostatos motyvus. Tokios antros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė negali viršyti trejų metų.

2. Bet kurioje nukrypti leidžiančioje nuostatoje pagal 1 dalį turi būti nurodyta:

- a) nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo motyvai;
- b) konkretus parametras, atitinkami ankstesnės stebėsenos rezultatai ir pagal nukrypti leidžiančią nuostatą leistina didžiausia parametru vertę;
- c) geografinė teritorija, kasdien tiekiamo vandens kiekis, susiję gyventojai ir poveikio bet kuriam atitinkamam maisto tvarkymo subjektui tikimybė;
- d) tinkamas stebėsenos planas prireikus numatant dažnesnį stebėsenos vykdymą;
- e) būtinų taisomųjų veiksmų plano santrauka, išskaitant darbų tvarkaraštį, išlaidų sąmatą ir nuostatas, kurias reikia peržiūrėti, ir
- f) nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė.

3. Jei kompetentingos institucijos mano, kad neatitiktis parametru vertei yra nereikšminga, ir jei veiksmų, kurių buvo imtasi pagal 14 straipsnio 2 dalį, pakanka tai problemai pašalinti per 30 dienų, nukrypti leidžiančioje nuostatoje nebūtina nurodyti šio straipsnio 2 dalyje numatytos informacijos.

Tuo atveju kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nukrypti leidžiančioje nuostatoje nustato tik didžiausią leistiną tam tikro parametru vertę ir laikotarpį, skiriama problemai pašalinti.

4. Jei kurios nors vandens, tiekiamo iš tam tikros vandens tiekimo sistemos, parametrų verčių per paskutiniuosius 12 mėnesių buvo nesilaikoma iš viso daugiau kaip 30 dienų, pasinaudoti 3 dalies nuostatomis nebegalima.

5. Valstybė narė, kuri leido taikyti šiame straipsnyje numatyta nukrypti leidžiančią nuostatą, užtikrina, kad gyventojai, kuriems tokia nukrypti leidžianti nuostata turi įtakos, būtų nedelsiant ir tinkamai informuojami apie tą nukrypti leidžiančią nuostatą ir ją reglamentuojančias salygas. Be to, valstybė narė prireikus užtikrina, kad būtų teikiamos rekomendacijos konkrečioms gyventojų grupėms, kurioms tos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas galėtų kelti konkrečią riziką.

Pirmoje pastraipoje nurodytos pareigos netaikomas 3 dalyje aprašytomis aplinkybėmis, nebent kompetentingos institucijos nuspręstų kitaip.

6. Šis straipsnis netaikomas į butelius ar kitas talpyklas išpilstytam žmonėms vartoti skirtam vandeniu.

16 straipsnis

Prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsniui ir subsidiarumo bei proporcionalumo principams, kartu atsižvelgiant į vandens paskirstymo vietas, regionines ir kultūrines perspektyvas ir aplinkybes, valstybės narės imasi būtinų priemonių pagerinti ar išlaikyti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens visiems gyventojams, visų pirma valstybių narių nustatytoms pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms.

Tuo tikslu valstybės narės:

- a) nustato asmenis, išskaitant pažeidžiamas ir marginalizuotas grupes, kurie neturi prieigos arba turi labai ribotą prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, ir tokios prieigos neturėjimo ar ribotos prieigos priežastis;
- b) įvertina galimybes gerinti prieigą tokiems asmenims;
- c) informuoja tokius asmenis apie galimybes prisijungti prie skirstomojo tinklo arba apie alternatyvias prieigos prie žmonėms vartoti skirto vandens priemones, ir
- d) imasi priemonių, kurios, jų nuomone, yra būtinos ir tinkamos siekiant užtikrinti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms.

2. Siekdamos skatinti žmonėms vartoti skirto videntiekio vandens naudojimą, valstybės narės užtikrina, kad viešosiose erdvėse, kuriose tai techniškai įmanoma, būtų įrengta lauko ir vidaus įranga tokį priemonių poreikiui proporcingu būdu ir atsižvelgiant į konkrečias vietas salygas, kaip antai klimatas ir geografija.

Valstybės narės taip pat gali imtis šių žmonėms vartoti skirto videntiekio vandens naudojimo skatinimo priemonių:

- a) didinti informuotumą apie artimiausią lauko ar vidaus įrangą;
- b) vykdyti piliečių informavimo apie tokio vandens kokybę kampanijas;
- c) skatinti tiekti tokį vandenį viešojo administravimo institucijose ir viešuosiuose pastatuose;
- d) skatinti nemokamai arba už nedidelį aptarnavimo mokesčių siūlyti ši vandenį restoranų, valgyklų bei kitų maisto ir gėrimų tiekimo įstaigų klientams.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytos palankesnės salygos teikti kompetentingoms institucijoms būtiną pagalbą, kaip ją yra apibrėžusios valstybės narės, šiame straipsnyje nurodytoms priemonėms įgyvendinti.

17 straipsnis

Visuomenės informavimas

1. Valstybės narės užtikrina reikiamos naujausios informacijos apie žmonėms vartoti skirtą vandenį prieinamumą pagal IV priedą, kartu laikydamosi taikomų duomenų apsaugos taisyklių.

2. Valstybės narės užtikrina, kad visi asmenys, kuriems tiekiamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, reguliarai, bent kartą per metus, be pareigos pateikti prašymą, tinkamiausia ir lengvai prieinama forma, pavyzdžiu, sąskaitose faktūrose arba skaitmeninėmis priemonėmis, kaip antai per išmanišias programėles, gautų šią informaciją:

- a) informaciją apie žmonėms vartoti skirto vandens kokybę, išskaitant indikatorinius parametrus;
- b) informaciją apie tiekamo žmonėms vartoti skirto vandens litro ir kubinio metro kainą;
- c) namų ūkio suvartojoamo vandens kiekį (bent per metus ar atskaitomajį laikotarpi), kartu su metinėmis namų ūkio vartojimo tendencijomis, jei tai techniškai įmanoma ir jei vandens tiekėjas turi šią informaciją;
- d) namų ūkio per metus suvartojoamo vandens kiekio palyginimą su namų ūkių vidutiniškai suvartojoamu vandens kiekiu, kai taikytina pagal c punktą;
- e) nuorodą į interneto svetainę, kurioje pateikiama IV priede nustatyta informacija.

3. 1 ir 2 dalimis nedaromas poveikis direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB.

18 straipsnis

Informacija apie įgyvendinimo stebėseną

1. Nedarant poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB, valstybės narės, padedant EAA:

- a) ne vėliau kaip 2029 m. sausio 12 d. parengia, o vėliau – kas šešerius metus atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi siekiant pagerinti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens ir skatinti jo vartojimą pagal 16 straipsnį, ir apie savo gyventojų, kurie turi prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, dalį; tai netaikoma į butelius ar kitas talpyklas išpilstytam vandeniu;
- b) ne vėliau kaip 2027 m. liepos 12 d. parengia, o vėliau – kas šešerius metus atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie pagal 8 straipsnį atlikto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatus, ir ne vėliau kaip 2029 m. sausio 12 d. parengia, o vėliau – kas šešerius metus atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie pagal 10 straipsnį atlikto pastatų vidaus videntiekio sistemų rizikos vertinimo rezultatus, išskaitant šiuos elementus:

- i) informaciją apie vandens gavybos vietoms skirtus vandens baseinus pagal 8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą;
- ii) pagal 8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punktą ir 10 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktą vykdytos stebėsenos rezultatus ir
- iii) glaučią informaciją apie priemones, kurių imtasi pagal 8 straipsnio 4 dalį ir 10 straipsnio 2 ir 3 dalis, išskaitant informaciją apie priemonių, kurių imtasi pagal 10 straipsnio 3 dalies f punktą, rūši ir pasiekta pažangą;
- c) parengia, o vėliau – kasmet atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiami pagal 9 ir 13 straipsnius surinkti stebėsenos rezultatai tais atvejais, kai viršytos I priedo A ir B dalyse nustatytos parametru vertės, ir informacija apie taisomuosius veiksmus, kurių imtasi pagal 14 straipsnį;
- d) parengia, o vėliau – kasmet atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie su žmonėms vartoti skirtu vandeniu susijusius incidentus, kurie sukėlė potencialų pavojų žmonių sveikatai (nepriklausomai nuo to, ar buvo nukrypta nuo parametru verčių), trukusius ilgiau nei 10 dienų iš eilės ir padariusius poveikį ne mažiau kaip 1 000 žmonių, išskaitant tų incidentų priežastis ir taisomuosius veiksmus, kurių imtasi pagal 14 straipsnį, ir
- e) parengia, o vėliau – kasmet atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie visas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurias leista taikyti pagal 15 straipsnio 1 dalį, išskaitant 15 straipsnio 2 dalyje numatyta informaciją.

Jei įmanoma, pirmoje pastraipoje nurodytiems duomenų rinkiniams parengti naudojamasi erdvinių duomenų paslaugomis, kaip apibrėžta Direktyvos 2007/2/EB 3 straipsnio 4 punkte.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti duomenų rinkiniai būtų prieinami Komisijai, EAA ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru.

3. EAA reguliariai arba Komisijai paprašius skelbia ir atnaujina valstybių narių surinktais duomenimis grindžiamą Sąjungos masto apžvalgą.

Toje Sąjungos masto apžvalgoje atitinkamai pateikiami šia direktyva sukuriamos vertės, jos rezultatų ir poveikio rodikliai, Sąjungos masto apžvalginiai žemėlapiai ir valstybių narių apžvalginės ataskaitos.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pagal 1 ir 3 dalis teiktinos informacijos formatas ir teikimo sąlygos, išskaitant išsamius reikalavimus dėl 3 dalyje nurodytų rodiklių, Sąjungos masto apžvalginį žemėlapį ir valstybių narių apžvalginį ataskaitą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Valstybės narės gali nukrypti nuo šio straipsnio remdamosi bet kuriuo iš Direktyvos 2007/2/EB 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų.

19 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip 2035 m. sausio 12 d. Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą. Vertinimas grindžiamas, *inter alia*, šiais elementais:

- a) įgyvendinant šią direktyvą sukaupta patirtimi;
- b) duomenų rinkiniuose, kuriuos valstybės narės rengia pagal 18 straipsnio 1 dalį, ir Sąjungos masto apžvalgomis, kurias sudaro EAA pagal 18 straipsnio 3 dalį;
- c) atitinkamais moksliniais, analitiniais ir epidemiologiniais duomenimis;
- d) PSO rekomendacijomis, jei jų yra.

2. Atlikdama vertinimą Komisija ypatingą dėmesį atkreipia į šiuos aspektus:

- a) 7 straipsnyje nustatyta rizika grindžiamą požiūrį;
- b) 16 straipsnyje nustatytas nuostatas dėl prieigos prie žmonėms vartoti skirto vandens;

c) nuostatas dėl informacijos, kuri turi būti teikiama visuomenei pagal 17 straipsnį ir IV priedą.

3. Komisija ne vėliau kaip 2029 m. sausio 12 d., o vėliau – kai tikslinga, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie potencialią grėsmę, kurią žmonėms vartoti skirto vandens šaltiniams kelia mikroplastikai, vaistai ir, atitinkamais atvejais, kiti susirūpinimą kelyiantys teršalai, ir apie atitinkamą susijusią potencialią riziką sveikatai.

20 straipsnis

Priedų peržiūra ir keitimas

1. Komisija ne rečiau kaip kas penkerius metus peržiūri I ir II priedus atsižvelgdama į mokslo ir technikos pažangą ir į valstybių narių taikomą rizika grindžiamą požiūrį į vandens saugą, išdėstyta pagal 18 straipsnį parengtuose duomenų rinkiniuose, ir, kai tikslinga, pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl šios direktyvos pakeitimo.

2. Komisijai pagal 21 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais prieikus iš dalies keičiamas III priedas siekiant jį pritaikyti prie mokslo ir technikos pažangos.

Komisijai pagal 21 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priedo B dalyje nustatyta bisfenolio-A parametru vertė tiek, kiek ją reikia pritaikyti prie mokslo ir technikos pažangos, iš esmės remiantis EFSA vykdoma peržiūra.

21 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 4 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 5, 8 ir 11 dalyse, 13 straipsnio 6 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 12 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimą dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 5, 8 ir 11 dalyse, 13 straipsnio 6 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiama tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotujų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuoja su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 4 straipsnio 3 dalį, 11 straipsnio 5, 8 ir 11 dalis, 13 straipsnio 6 dalį ir 20 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimą arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimą nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviej mėnesiais.

22 straipsnis**Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai kometas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei kometas nuomonės nepateikia, Komisija išgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

23 straipsnis**Sankcijos**

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad tos sankcijos būtų išgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcinos ir atgrasomos. Valstybės narės ne vėliau kaip 2023 m. sausio 12 d. praneša Komisijai apie tas taisykles ir tas priemones, taip pat praneša Komisijai apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

24 straipsnis**Perkėlimas į nacionalinę teisę**

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1–18 straipsnių, 23 straipsnio ir I–V piedų būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2023 m. sausio 12 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teigini, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluočę nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

25 straipsnis**Pereinamasis laikotarpis**

1. Ne vėliau kaip 2026 m. sausio 12 d. valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo atitinktų I priedo B dalyje nustatytas bisfenolio-A, chlorato, chlorito, halogenacto rūgščių, mikrocistino-LR, PFAS iš viso, PFAS sumos ir urano parametru vertes.

2. Vandens tiekėjai iki 2026 m. sausio 12 d. nėra įpareigoti pagal 13 straipsnį vykdyti šio straipsnio 1 dalyje išvardytų žmonėms vartoti skirto vandens parametru verčių stebėseną.

26 straipsnis**Panaikinimas**

1. Direktyva 98/83/EB su pakeitimais, padarytais VI priedo A dalyje išvardytais aktais, panaikinama nuo 2023 m. sausio 13 d., nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su VI priedo B dalyje nurodytu direktivų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis iš šių direktyvų ir skaitomos pagal VII priede pateiktą atitinkties lentelę.

2. Pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 1 dalį valstybių narių suteiktos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios vis dar taikomos 2023 m. sausio 12 d., toliau taikomos iki jų termino pabaigos. Jų galiojimas gali būti pratytas pagal šios direktyvos 15 straipsnį tik tuo atveju, jei nebuvo leista taikyti antros nukrypti leidžiančios nuostatos. Teisė prašyti Komisijos leisti taikyti trečią nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 2 dalį tebegalioja antros nukrypti leidžiančios nuostatos, kuri vis dar taikoma 2021 m. sausio 12 d., atžvilgiu.

27 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

28 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2020 m. gruodžio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. ROTH

I PRIEDAS

**MINIMALIEJI REIKALAVIMAI, TAIKOMI PARAMETRŪ VERTĒMS, NAUDOJAMOMS VERTINANT ŽMONĖMS
VARTOTI SKIRTO VANDENS KOKYBĘ**

A dalis

Mikrobiologiniai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Žarniniai enterokokai	0	skaičius/100 ml	Vandeniu, išpilstomam į butelius ar kitas talpyklas, matavimo vienetas – skaičius/250 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	skaičius/100 ml	Vandeniu, išpilstomam į butelius ar kitas talpyklas, matavimo vienetas – skaičius/250 ml

B dalis

Cheminiai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Akrilamidas	0,10	µg/l	0,10 µg/l parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenye, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.
Stibis	10	µg/l	
Arsenas	10	µg/l	
Benzenas	1,0	µg/l	
Benzo(a)pirenas	0,010	µg/l	
Bisfenolis A	2,5	µg/l	
Boras	1,5	mg/l	Turi būti taikoma 2,4 mg/l parametro vertė, kai pagrindinis atitinkamos tiekimo sistemos vandens šaltinis yra gėlintas vanduo, arba regionuose, kuriuose dėl geologinių sąlygų galėtų susidaryti didelės boro koncentracijos požeminiame vandenye.
Bromatas	10	µg/l	
Kadmis	5,0	µg/l	
Chloratas	0,25	mg/l	Taikoma 0,70 mg/l parametro vertė, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojamas dezinfekavimo metodas, kurio metu susidaro chloratas, visų pirma chloro dioksidas. Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės. Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei naudojami tokie dezinfekavimo metodai.
Chloritas	0,25	mg/l	Taikoma 0,70 mg/l parametro vertė, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojamas dezinfekavimo metodas, kurio metu susidaro chloritas, visų pirma chloro dioksidas. Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės. Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei naudojami tokie dezinfekavimo metodai.

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Chromas	25	µg/l	25 µg/l paramетro vertė turi būti pasiekta ne vėliau kaip 2036 m. sausio 12 d. Iki tos dienos chromo paramетro vertė turi būti 50 µg/l.
Varis	2,0	mg/l	
Cianidas	50	µg/l	
1,2-dichloretanas	3,0	µg/l	
Epichlorhidrinas	0,10	µg/l	0,10 µg/l paramетro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenye, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.
Fluoridas	1,5	mg/l	
Halogenacto rūgštys (HAAs)	60	µg/l	Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojami dezinfekavimo metodai, kurių metu gali susidaryti HAAs. Tai yra šių penkių reprezentatyvių medžiagų suma: monochloracto rūgšties, dichloracto rūgšties ir trichloracto rūgšties, bei monobromacto rūgšties ir dibromoacto rūgšties.
Švinas	5,0	µg/l	5,0 µg/l parametra vertė turi būti pasiekta ne vėliau kaip 2036 m. sausio 12 d. Iki tos dienos švino parametra vertė turi būti 10 µg/l.
Gyvsidabris	1,0	µg/l	Po tos datos 5,0 µg/l parametra vertė turi būti pasiekta bent pastatų vidaus vandentiekio sistemos tiekimo vietoje. 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkto tikslais taikoma 5,0 µg/l parametra vertė iš čiaupo tekančiam vandenye.
Mikrocistinas-LR	1,0	µg/l	Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei yra tiketinas vandens šaltinio žydėjimas (didėjantis melsvadumblių ląstelių tankis arba galimas vandens žydėjimas).
Nikelis	20	µg/l	

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Nitratas	50	mg/l	Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi sąlygos $[\text{nitratas}]/50 + [\text{nitritas}]/3 \leq 1$ (laužtiniuose skliaustuose išašomos nitratui (NO_3^-) ir nitritui (NO_2^-) nustatytos koncentracijos mg/l) ir kad nitritams nustatyti 0,10 mg/l parametru vertės būtų laikomasi vandenye, ištekančiamie iš vandens ruošimo įrenginių.
Nitritas	0,50	mg/l	Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi sąlygos $[\text{nitratas}]/50 + [\text{nitritas}]/3 \leq 1$ (laužtiniuose skliaustuose išašomos nitratui (NO_3^-) ir nitritui (NO_2^-) nustatytos koncentracijos mg/l) ir kad nitritams nustatyti 0,10 mg/l parametru vertės būtų laikomasi vandenye, ištekančiamie iš vandens ruošimo įrenginių.
Pesticidai	0,10	$\mu\text{g/l}$	<p>Pesticidai – tai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organiniai insekticidai, — organiniai herbicidai, — organiniai fungicidai, — organiniai nematocidai, — organiniai akaricidai, — organiniai algicidai, — organiniai rodenticidai, — organiniai slimicidai, — susiję produktai (<i>inter alia</i>, augimo reguliatoriai), <p>ir jų metabolitai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009⁽¹⁾ 3 straipsnio 32 punkte, kurie laikomi reikšmingais žmonėms vartoti skirti vandens atžvilgiu.</p> <p>Pesticidų metabolitas turi būti laikomas reikšmingu žmonėms vartoti skirti vandens atžvilgiu, jei yra pagrindas laikyti, kad jam būdingos savybės yra panašios į pirminės medžiagos savybes savo pesticidiniu aktyvumu arba kad jis pats arba kaip virsmo produktas kelia riziką vartotojų sveikatai.</p>
			0,10 $\mu\text{g/l}$ parametru vertė turi būti taikoma kiekvienam atskiram pesticidui. Aldrino, dieldrino, heptachloro ir heptachloro epoksido parametru vertė turi būti 0,030 $\mu\text{g/l}$.

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
			<p>Valstybės narės nustato rekomenduojamą vertę pesticidų nereikšmingų metabolitų buvimo žmonėms vartoti skirtame vandenye stebėsenai vykdyti.</p> <p>Turi būti vykdoma tik tą pesticidą, kurių buvimas yra tikėtinas konkrečioje vandens tiekimo sistemoje, stebėsena.</p> <p>Remdamasi valstybių narių praneštais duomenimis, Komisija gali sukurti pesticidą ir jų atitinkamų metabolitų duomenų bazę, atsižvelgdama į galimą šiu medžiagų buvimą žmonėms vartoti skirtame vandenye.</p>
Pesticidų iš viso	0,50	µg/l	Pesticidų iš viso – visų atskirų pesticidų, nurodytų pirmesnėje eilutėje, aptiktų ir apskaičiuotų atliekant stebėseną, suma.
PFAS iš viso	0,50	µg/l	<p>PFAS iš viso – perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų cheminių medžiagų iš viso.</p> <p>Ši parametru vertė bus pradėta taikyti tik tada, kai pagal 13 straipsnio 7 dalį bus parengtos šio parametru stebėsenos techninės gairės. Tada valstybės narės gali nusprendti naudoti arba vieną iš šių parametrų, t.y., „PFAS iš viso“ ar „PFAS suma“, arba juos abu.</p>
PFAS suma	0,10	µg/l	PFAS suma – perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų cheminių medžiagų, kurios galėtų kelti pavojų žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, išvardytų III priedo B dalies 3 punkte, suma. Tai „PFAS iš viso“ cheminių medžiagų pogrupis, kurio sudėtyje yra perfluoralkilinta trijų arba daugiau kaip trijų anglies atomų dalis (t. y. –CnF _{2n} –, n ≥ 3) arba perfluoroalkileterio dviejų arba daugiau kaip dviejų anglies atomų dalis (t. y. –CnF _{2n} O _m F _{2m} –, n ir m ≥ 1).
Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai	0,10	µg/l	Šių junginių koncentracijų suma: benzo(b) fluoranteno, benzo(k)fluoranteno, benzo(ghi)perileno ir indeno(1,2,3-cd)pireno.
Selenas	20	µg/l	Turi būti taikoma 30 µg/l parametru vertė regionuose, kuriuose dėl geologinių sąlygų galėtų susidaryti didelės seleno koncentracijos požeminiamame vandenye.

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Tetrachloretenas ir trichloretenas	10	µg/l	Šių dviejų parametru koncentracijų suma
Trihalometanų iš viso	100	µg/l	Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekcijos veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės parametru vertės. Tai yra šių junginių koncentracijų suma: chloroformo, bromoformo, dibromochlormetano ir bromodichlormetano.
Uranas	30	µg/l	
Vinilchloridas	0,50	µg/l	0,50 µg/l parametru vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenye, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsisiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.

(¹) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

C dalis

Indikatoriniai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Aliuminis	200	µg/l	
Amonis	0,50	mg/l	
Chloridas	250	mg/l	Vanduo neturėtų būti korozinis.
<i>Clostridium perfringens</i> , išskaitant sporas	0	skaičius/100 ml	Šis parametras matuojamas tuo atveju, jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad tinkama tai daryti.
Spalva	Priimtina vartotojams ir neturinti nebūdingų pokyčių		
Savitasis elektros laidis	2 500	µS cm ⁻¹ esant 20 °C	Vanduo neturėtų būti agresyvus.
Vandenilio jonų koncentracija	≥ 6,5 ir ≤ 9,5	pH vienetai	Vanduo neturėtų būti agresyvus. Stovinčio vandens, išpilstomo į butelius ar kitas talpyklas, atveju minimali vertė gali būti sumažinta iki 4,5 pH vienetų. Vandens, išpilstomo į butelius ar kitas talpyklas, kuris yra natūraliai arba dirbtinai prisodintas anglies dioksidu, atveju minimali vertė gali būti mažesnė.
Geležis	200	µg/l	
Manganas	50	µg/l	
Kvapas	Priimtinis vartotojams ir neturintis nebūdingų pokyčių		
Oksiduojamumas	5,0	mg/l O ₂	Šio parametru matuoti nereikia, jei analizuojamas bendrosios organinės anglies (BOA) parametras.
Sulfatas	250	mg/l	Vanduo neturėtų būti korozinis.
Natris	200	mg/l	
Skonis	Priimtinas vartotojams ir neturintis nebūdingų pokyčių		
Kolonijas sudarančių vienetų skaičius 22 °C temperatūroje	Nėra nebūdingų pokyčių		
Koliforminės bakterijos	0	skaičius/100 ml	Vandens, išpilstomo į butelius ar kitas talpyklas, atveju matavimo vienetas – skaičius/250 ml.
Bendroji organinė anglis (BOA)	Nėra nebūdingų pokyčių		Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei per dieną tiekiamas daugiau kaip 10 000 m ³ vandens.

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Drumstumas	Priimtinės vartotojams ir neturintis nebūdingų pokyčių		

Vanduo neturėtų būti agresyvus ar korozinis. Tai visų pirma taikoma vandeniu, kuriam taikomi paruošimo procesai (demineralizacija, minkštinimas, membraninė filtras, atvirkštinis osmosas, t. t.)

Jei žmonėms vartoti skirtas vanduo paruošiamas taip, kad vanduo yra labai demineralizuojamas ar suminkštinamas, iš vandenė galima pridėti kalcio ar magnio druskų siekiant sumažinti bet kokį galimą neigiamą poveikį sveikatai, taip pat siekiant sumažinti jo korozini poveikį bei agresyvumą ir pagerinti skoni. Galima nustatyti kalcio ir magnio koncentracijas ar suminė ištirpusių kietujų medžiagų koncentraciją suminkštintame ar demineralizuotame vandenye atsižvelgiant į vandens, kuriam taikomi tie procesai, charakteristikas.

D dalis

Pastatų vidaus videntiekio sistemų rizikos vertinimui svarbūs parametrai

Parametras	Parametro vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
<i>Legionella</i> bakterijos	< 1 000	KSV/l	Ši paramетro vertė nustatyta 10 ir 14 straipsnių tikslais. Svarstyti tuose straipsniuose numatyta veiksmų galimybę galima net ir neviršijus parametruo vertės, pvz., infekcijų ir ligų protrūkių atvejais. Tokiais atvejais turėtų būti patvirtintas infekcijos šaltinis ir nustatyta aptiktą <i>Legionella</i> bakterijų rūšis.
Švinas	10	µg/l	Ši parametruo vertė nustatyta 10 ir 14 straipsnių tikslais. Valstybės narės turėtų dėti visas pastangas, kad mažesnė, t. y. 5 µg/l, vertė būtų pasiekta ne vėliau kaip 2036 m. sausio 12 d.

II PRIEDAS

STEBÉSENA

A dalis

Bendrieji tikslai ir žmonėms vartoti skirtos vandens stebėsenos programos

1. Vykdant pagal 13 straipsnio 2 dalį nustatytas žmonėms vartoti skirtos vandens stebėsenos programos atliekami šie veiksmai:

- a) tikrinama, ar visoje vandens tiekimo grandinėje – vandens gavybos vietoje, ruošimo, laikymo ir paskirstymo etapais – veiksmingai taikomos rizikos žmonių sveikatai kontrolės priemonės ir ar atitinkties vietoje žmonėms vartoti skirtas vanduo yra sveikas ir švarus;
- b) teikiama informacija apie žmonėms vartoti skirtos vandens kokybę siekiant įrodyti, kad laikomasi 4 straipsnyje nustatytų pareigų ir pagal 5 straipsnį nustatytų parametru verčių;
- c) nustatomi tinkamiausi rizikos žmonių sveikatai mažinimo būdai.

2. I pagal 13 straipsnio 2 dalį nustatytas stebėsenos programos įtraukiamas vienas ar keli iš šių elementų:

- a) pavienių vandens mėginių rinkimas ir analizė;
- b) registrojami nuolatos vykdomos stebėsenos matavimai.

Be to, stebėsenos programos gali sudaryti:

- a) įrašų apie įrangos funkcinės galimybes ir techninę būklę tikrinimas;
- b) vandens gavybos vietas ir vandens ruošimo, laikymo ir skirstymo infrastruktūros tikrinimai, nedarant poveikio pagal 8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punktą ir 10 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktą nustatytiems stebėsenos reikalavimams.

3. Stebėsenos programos taip pat apima veiklos stebėsenos programą, kuri padeda greitai susidaryti nuomonę apie veikimo rezultatus, nustatyti vandens kokybės problemas ir kuri leidžia nedelsiant imtis iš anksto suplanuotų taisomujų veiksmų. Tokios veiklos stebėsenos programos pritaikomos pagal vandens tiekimo sistemos pobūdį, atsižvelgiant į nustatytų pavojų ir pavojingų įvykių bei tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatus, ir jomis siekiama patvirtinti visų kontrolės priemonių, taikomų vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo etapuose, veiksmingumą.

Veiklos stebėsenos programos apima drumstumo parametru stebėseną vandens tiekimo įrenginyje siekiant reguliarai kontroliuoti fizinio šalinimo naudojant filtravimo procesus veiksmingumą, laikantis tolesnėje lentelėje nurodytų parametru verčių ir dažnumo (ši nuostata netaikoma požeminio vandens šaltiniams, kuriuose drumstumą sukelia gelezis ir manganas).

Veikimo parametras	Etaloninė vertė
drumstumas vandens tiekimo įmonėje	0,3 nefelometriniai drumstumo vienetų (NTU) 95 % mėginių atveju ir nė vienas negali viršyti 1 NTU.
Vandens tiekimo teritorijoje per dieną paskirstomo ar pagaminto vandens tūris (m^3)	Minimalus mėginių ėmimo ir analizės dažnumas
$\leq 1\ 000$	Kas savaitę
$> 1\ 000$ iki $\leq 10\ 000$	Kasdien
$> 10\ 000$	Nuolat

Veiklos stebėsenos programa taip pat apima šių neapdoroto vandens parametrų stebėseną siekiant kontroliuoti ruošimo procesų, kuriais siekiama išvengti mikrobinės taršos rizikos, veiksmingumą.

Veikimo parametras	Etaloninė vertė	Matavimo vienetas	Pastabos
Somatiniai kolifagai	50 (neapdoroto vandens atveju)	Kolonijų sudarantys vienetai (PFU)/100 ml	Šis parametras matuojamas tuo atveju, jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad tai tinkama daryti. Jei jis nustatomas neapdorotame vandenyeje ir jo koncentracija yra > 50 PFU/100 ml, šis parametras turėtų būti analizuojamas po to, kai ruošimo proceso buvo įdiegtos kliūtys siekiant nustatyti jo skaičiaus mažejimo logaritmą ir įvertinti, ar patogeninių virusų protrūkio rizika yra tinkamai kontroliuojama.

4. Valstybės narės užtikrina, kad stebėsenos programos būtų nuolat peržiūrimos ir bent kas šešerius metus atnaujinamos arba pakartotinai tvirtinamos.

B dalis

Parametrai ir mèginių èmimo dažnumas

1. Parametru sarašas

A grupė

Toliau nurodytu (A grupës) parametru stebësenai vykdoma 2 punkto 1 lentelëje nustatyti dažnumu:

- Escherichia coli* (*E. coli*), žarniniai enterokokai, koliforminës bakterijos, kolonijas sudarantys vienetai 22 °C temperatûroje, spalva, drumstumas, skonis, kvapas, pH ir savitasis elektrinis laidis;
- kiti parametrai, nustatyti kaip reikšmingi stebësenos programoje pagal 5 straipsnio 3 dalį ir, kai aktualu, atlikus vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, kaip nustatyta 9 straipsnyje ir šio priedo C dalyje.

Tam tikromis aplinkybëmis A grupës parametrai papildomi šiais parametrais:

- amonis ir nitritas, jei vandens valymui naudojamas chloraminas;
- aluminis ir geležis, jei jie naudojami kaip vandens valymo cheminës medžiagos.

Escherichia coli (*E. coli*) ir žarniniai enterokokai laikomi pagrindiniai parametrai ir jų stebësenos dažnumas negali būti mažinamas atsižvelgiant į vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą pagal 9 straipsnį ir šio priedo C dalį. Jų stebësenai visuomet vykdoma bent 2 punkto 1 lentelëje nustatyti dažnumu.

B grupė

Siekiant nustatyti atitiktį visoms šioje direktyvoje nustatytomis parametru vertëms, visų kitų parametru, kurie néra analizuojami kaip A grupës parametrai ir yra nustatyti pagal 5 straipsnį, išskyrus I priedo D dalyje nustatytus parametrus, stebësenai vykdoma bent 2 punkto 1 lentelëje nustatyti dažnumu, nebent, remiantis pagal 9 straipsnį ir šio priedo C dalį atliktu vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimu, bûtų nustatytas kitoks mèginių èmimo dažnumas.

2. Mèginių èmimo dažnumas

1 lentelė. Minimalus atitikties stebësenai skirto mèginių èmimo ir analizës dažnumas

Vandens tiekimo teritorijoje per dieną paskirstomo ar pagaminamo vandens tûris (žr. 1 ir 2 pastabas) m ³	A grupës parametras mèginių skaicius per metus	B grupës parametras mèginių skaicius per metus
< 10	> 0 (žr. 4 pastabą)	> 0 (žr. 4 pastabą)
≥ 10	≤ 100	2
> 100	≤ 1 000	4
> 1 000	≤ 10 000	4 mèginiai pirmajai 1 000 m ³ per dieną daliai + 3 mèginiai kiekvienam papildomam 1 000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tûryje (žr. 3 pastabą)
> 10 000	≤ 100 000	1 mèginys pirmajai 1 000 m ³ per dieną daliai + 1 mèginys kiekvienam papildomam 10 000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tûryje (žr. 3 pastabą)
> 100 000		3 mèginiai pirmajai 10 000 m ³ per dieną daliai + 1 mèginys kiekvienam papildomam 25 000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tûryje (žr. 3 pastabą)
		12 mèginių pirmajai 100 000 m ³ per dieną daliai, + 1 mèginys kiekvienam papildomam 25 000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tûryje (žr. 3 pastabą)

-
- 1 pastaba. Vandens tiekimo teritorija yra geografiškai apibrėžta teritorija, kurioje žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš vienos ar daugiau geriamojo vandens vandenviečių ir kurioje vandens kokybė gali būti laikoma beveik vienoda.
- 2 pastaba. Tūris apskaičiuojamas kaip vienų kalendorinių metų vidurkis. Nustatant minimalų mēginių ēmimo dažnumą gali būti atsižvelgiama ne į vandens tūri, o į vandens tiekimo teritorijos gyventojų skaičių, remiantis prielaida, kad vienas gyventojas per dieną suvartoja 200 l vandens.
- 3 pastaba. Nurodytas dažnumas apskaičiuojamas taip: pvz., $4\ 300 \text{ m}^3$ per dieną = 16 mēginių A grupės parametru atveju (keturi mēginiai pirmajai $1\ 000 \text{ m}^3$ per dieną daliai + 12 mēginių papildomai $3\ 300 \text{ m}^3$ per dieną daliai).
- 4 pastaba. Kalbant apie vandens tiekėjus, kurių atveju išimtis pagal 3 straipsnio 3 dalies b punktą nebuvo suteikta, valstybės narės nustato A ir B grupės parametrų minimalų mēginių ēmimo dažnumą, su sąlyga, kad pagrindinių parametru stebėsena būtų vykdoma bent kartą per metus.
- 5 pastaba. Valstybės narės gali sumažinti mēginių ēmimo dažnumą su sąlyga, kad visų pagal 5 straipsnį nustatyti parametru stebėsena vykdoma bent kartą per šešerius metus, taip pat stebėsena vykdoma tais atvejais, kai į vandens tiekimo sistemą yra įtraukiamas naujas vandens šaltinis arba yra padaromi tos sistemos pakeitimai ir dėl to yra tikėtinės galimas neigiamas poveikis vandens kokybei.
-

C dalis

Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas

1. Remiantis 9 straipsnyje nurodyto vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatais, stebėsenai naudotas parametru sąrašas išplečiamas ir B dalyje nustatytas mēginių émimo dažnumas padidinamas, jei tenkinama bet kuri iš toliau nurodytų sąlygu:
 - a) šiame priede pateikto parametru sąrašo arba nurodyto dažnumo nepakanka tam, kad būtų galima įvykdyti 13 straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas;
 - b) 13 straipsnio 5 dalies taikymo tikslais būtina atliki papildomą stebėseną;
 - c) būtina pateikti A dalies 1 punkto a papunktyje numatytas garantijas;
 - d) mēginių émimo dažnumą būtina padidinti remiantis 8 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punktu.
2. Atlikus vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, stebėsenai naudotas parametru sąrašas gali būti sutrumpintas ir B dalyje nustatytas mēginių émimo dažnumas gali būti sumažintas, jei tenkinamos visos toliau nurodytos sąlygos:
 - a) mēginių émimo vieta ir dažnumas nustatomi atsižvelgiant į parametru kilmę, taip pat jo koncentracijos svyravimus ir ilgalaikę tendenciją dėl jo koncentracijos, atsižvelgiant į 6 straipsnį;
 - b) kad būtų galima sumažinti tam tikram parametru skirtą minimalų mēginių émimo dažnumą, visi rezultatai, gauti išanalizavus reprezentatyviose mēginių émimo vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo teritorijos savybes, bent trejų metų laikotarpiu reguliariais intervalais surinktus mēginius, neturi siekti 60 % parametru vertės;
 - c) kad būtų galima išbraukti parametrą iš stebėtinų parametru sąrašo, visi rezultatai, gauti išanalizavus reprezentatyviose vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo teritorijos savybes, bent trejų metų laikotarpiu reguliariais intervalais surinktus mēginius, neturi siekti 30 % parametru vertės;
 - d) sprendimas dėl parametru išbraukimo iš stebėtinų parametru sąrašo grindžiamas rizikos vertinimo, kurį atliekant atsižvelgiama į žmonėms vartoti skirtos vandens šaltinių stebėsenos rezultatus, ir juo patvirtinama, kad, kaip nustatyta 1 straipsnyje, žmonių sveikata apsaugota nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmonėms vartoti skirtos vandens užterštumo, rezultatais;
 - e) kad būtų galima sumažinti tam tikram parametru skirtos mēginių émimo dažnumą arba išbraukti parametrą iš stebėtinų parametru sąrašo, rizikos vertinimu turi būti patvirtinama, kad nėra jokio pagrįstai galimo numatyti veiksnio, kuris galėtų nulemti blogesnę žmonėms vartoti skirtos vandens kokybę.

Jei stebėsenos rezultatai, įrodantys 2 punkto b–e papunkčiuose nustatytų sąlygų tenkinimą, jau yra prieinami ne vėliau kaip 2021 m. sausio 12 d., tie stebėsenos rezultatai nuo tos dienos gali būti naudojami stebėsenai pritaikyti pagal vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatus.

Jei stebėsenos patikslinimai jau yra įgyvendinti atsižvelgiant į vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo, atlirkto, inter alia, pagal Direktyvos 98/83/EB II priedo C dalį, rezultatus, valstybės narės gali numatyti galimybę patvirtinti jų galiojamą ir nereikalauti atlirkti stebėsenos pagal 2 punkto b ir c papunkčius imant mēginius reprezentatyviose vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo teritorijos savybes, tolesniu bent trejų metų laikotarpiu.

D dalis

Méginių ēmimo metodai ir méginių ēmimo vietas

1. Méginių ēmimo vietas nustatomos taip, kad būtų užtikrinta atitiktis 6 straipsnio 1 daliai. Tuo atveju, kai vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo, tam tikriems parametrami tirti skirtus mēginius valstybė narė gali imti vandens tiekimo teritorijoje ar vandens ruošimo įrenginiuose, jei galima įrodyti, kad tai iš esmės nepakeis atitinkamų parametru išmatuotos vertės. Méginių skaičius turi būti kuo tolygiau paskirstytas laiko ir vienos atžvilgiu.
2. Méginiai atitikties vietoje turi būti imami laikantis šių reikalavimų:
 - a) tam tikrų cheminių parametrų, visų pirma vario, švino ir nikelio, atitikties tikrinimo mēginiai imami iš vartotojų čiaupo, prieš tai vandens nenuleidus. Atsitiktinai pasirinktu dienos metu imamas vieno litro mēginys. Kaip alternatyvą valstybės narės gali taikyti nustatytos trukmės vandens stagnacijos metodus, geriau atspindinčius nacionalinę padėtį, pvz., vidutinį per savaitę vartotojų išgeriamą vandens kiekį, su sąlyga, kad juos taikant vandens tiekimo teritorijoje neatitikties atvejų nesumažės, palyginti su mēginio ēmimo atsitiktiniu dienos metu metodu;
 - b) su mikrobiologinių parametrų analize susiję atitinkčiai patikrinti reikalingi mēginiai atitikties vietoje imami ir apdorojami laikantis standarto EN ISO 19458 (mēginų ēmimo paskirtis B).
3. Mēginiai dėl *Legionella* bakterijų pastatų vidaus videntiekio sistemoje imami *Legionella* bakterijų paplitimo rizikos vietose, reprezentatyviose sisteminio *Legionella* bakterijų poveikio vietose arba abiejose vietose. Valstybės narės parengia mēginiai dėl *Legionella* bakterijų ēmimo metodų gaires.
4. Mēginiai skirstomajame tinkle turi būti imami pagal standartą ISO 5667–5, išskyrus atvejus, kai jie imami iš vartotojų čiaupų. Mēginiai mikrobiologinių parametrų analizei skirstomajame tinkle imami ir apdorojami laikantis standarto EN ISO 19458 (mēginų ēmimo paskirtis A).

III PRIEDAS**PARAMETRŲ ANALIZĖS SPECIFIKACIJOS**

Valstybės narės užtikrina, kad stebėsenos ir atitikties šiai direktyvai įrodymo tikslais naudojami analizės metodai, išskyrus drumstumo matavimą, būtų patvirtinti ir dokumentuoti, laikantis EN ISO/IEC 17025 ar kitų tarptautiniu lygmeniu pripažintų lygiaverčių standartų. Valstybės narės užtikrina, kad laboratorijos arba su laboratorijomis sutartis sudarę subjektai taikytų kokybės valdymo sistemą praktiką pagal standartą EN ISO/IEC 17025 arba kitus tarptautiniu lygmeniu pripažintus lygiaverčius standartus.

Alternatyvių metodų lygiavertiškumo priede nustatytiems metodams vertinimo tikslais valstybės narės gali naudoti standartą EN ISO 17994 – nustatytą mikrobiologinių metodų lygiavertiškumo standartą, arba standartą EN ISO 16140 ar kitus panašius tarptautiniu lygmeniu pripažintus protokolus, siekdamos nustatyti metodų lygiavertiškumą remdamosi kitais nei pasėlio auginimas principais, kurie į standarto EN ISO 17994 taikymo sritį nepatenka.

Jeigu B dalyje nurodytas minimaliuosius analizės metodo veiksmingumo kriterijus atitinkančio analizės metodo nėra, valstybės narės užtikrina, kad stebėsena būtų atliekama taikant geriausius galimus metodus, nereikalaujančius pernelyg didelių išlaidų.

A DALIS

Mikrobiologiniai parametrai, kurių analizės metodai yra nurodyti

Mikrobiologinių parametrų analizės metodai yra šie:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) ir koliforminės bakterijos (EN ISO 9308–1 arba EN ISO 9308–2);
- b) žarniniai enterokokai (EN ISO 7899–2);
- c) kolonijas sudarančių vienetų skaičius arba heterotrofinių mikroorganizmų skaičius 22 °C temperatūroje (EN ISO 6222);
- d) *Clostridium perfringens*, išskaitant sporas (EN ISO 14189);
- e) *Legionella* bakterijos (EN ISO 11731 atitinkai I priedo D dalyje nustatytomis vertėms);
rizika grindžiamos patikros stebėsenos atveju ir siekiant papildyti pasėlio metodus, taip pat galima naudoti ir kitus metodus, pvz., ISO/TS 12869 standartą, greituosius pasėlio metodus, ne pasėliu grindžiamus metodus ir molekulinius metodus, visų pirma kiekybinę polimerazės grandininę reakciją;
- f) somatiniai kolifagai;
veiklos stebėsenai galima naudoti II priedo A dalį, EN ISO 10705–2 ir EN ISO 10705–3.

B DALIS

Cheminiai ir indikatoriniai parametrai, kurių analizės metodo veiksmingumo charakteristikos yra nurodytos

1. Cheminiai ir indikatoriniai parametrai

Dėl šio priedo 1 lentelėje nustatytų parametrų taikomu analizės metodu turi būti įmanoma bent išmatuoti parametru vertę atitinkančias koncentracijas, kiekybinio įvertinimo ribai, kaip apibrėžta Komisijos direktyvos 2009/90/EB⁽¹⁾ 2 straipsnio 2 punkte, siekiant ne daugiau kaip 30 % atitinkamos parametru vertės, o matavimo neapibrėžtis turi atitinkti šio priedo 1 lentelėje nurodytą vertę. Pateikiamas rezultatas turi turėti bent tiek pat reikšminiu skaitmenių, kiek jų turi šios direktyvos I priedo B ir C dalyse nurodyta parametru vertė.

1 lentelėje nurodyta matavimo neapibrėžtis neturi būti naudojama kaip papildoma I priede nurodytų parametrų verčių paklaida.

1 lentelė. Minimalioji analizės metodo veiksmingumo charakteristika „Matavimo neapibrėžtis“

Parametrai	Matavimo neapibrėžtis (žr. 1 pastabą) % parametru vertės (išskyrus pH)	Pastabos
Aluminis	25	
Amonis	40	
Akrilamidas	30	
Stibis	40	
Arsenas	30	
Benzo(a)pirenas	50	Žr. 2 pastabą.
Benzenas	40	
Bisfenolis A	50	
Boras	25	
Bromatas	40	
Kadmis	25.	
Chloridas	15.	
Chloratas	40	
Chloritas	40	
Chromas	30	
Varis	25	
Cianidas	30	Žr. 3 pastabą.
1,2-dichloretnanas	40	
Epichlorhidrinas	30	
Fluoridas	20	
HAAs	50	
Vandenilio jonų koncentracija pH	0,2	Žr. 4 pastabą.

⁽¹⁾ 2009 m. liepos 31 d. Komisijos direktyva 2009/90/EB, kuria pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB nustatomos vandens cheminės analizės ir vandens būklės stebėsenos techninės specifikacijos (OL L 201, 2009 8 1, p. 36).

Parametrai	Matavimo neapibrėžtis (žr. 1 pastabą) % paramетро vertés (išskyrus pH)	Pastabos
Geležis	30	
Švinas	30	
Manganas	30	
Gyv sidabris	30	
Mikrocistinas-LR	30	
Nikelis	25	
Nitratas	15	
Nitritas	20	
Oksiduojamumas	50	Žr. 5 pastabą.
Pesticidai	30	Žr. 6 pastabą.
PFAS	50	
Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai	40	Žr. 7 pastabą.
Selenas	40	
Natris	15	
Sulfatas	15	
Tetrachloretenas	40	Žr. 8 pastabą.
Trichloretenas	40	Žr. 8 pastabą.
Trihalometanų iš viso	40	Žr. 7 pastabą
Bendroji organinė anglis (BOA)	30	Žr. 9 pastabą.
Drumstumas	30	Žr. 10 pastabą.
Uranas	30	
Vinilchloridas	50	

2. 1 lentelės pastabos

- 1 pastaba.: Matavimo neapibrėžtis – ne neigiamas parametras, pagal naudojamą informaciją apibūdinantis matuojamajam dydžiui priskiriamų kiekybinių verčių pasklidimą. Matavimo neapibrėžties analizės veiksmingumo kriterijus ($k = 2$) – lentelėje nurodytos parametro vertės procentinis dydis arba griežtesnė vertė. Jei nenurodyta kitaip, matavimo neapibrėžtis apskaičiuojama parametro vertės lygiu.
- 2 pastaba.: Jeigu matavimo neapibrėžties vertės pasiekti neįmanoma, turėtų būti pasirinktas geriausias galimas metodas (iki 60 %).
- 3 pastaba.: Metodu nustatoma bendra visų formų cianidų suma.
- 4 pastaba.: Matavimo neapibrėžties vertė išreiškiama pH vienetais.
- 5 pastaba.: Etaloninis metodas: EN ISO 8467.
- 6 pastaba.: Atskirų pesticidų analizės metodo veiksmingumo charakteristikos yra informacinio pobūdžio. Kai kurių pesticidų atveju įmanoma pasiekti žemesnę 30 % vertę, o tam tikrų kitų pesticidų leidžiama matavimo neapibrėžties vertė gali būti iki 80 %.
- 7 pastaba.: Analizės metodo veiksmingumo charakteristikos taikomos atskiroms medžiagoms ir sudaro 25 % I priedo B dalyje nurodytos parametruo vertės.

- 8 pastaba.: Analizės metodo veiksmingumo charakteristikos taikomos atskiroms medžiagoms ir sudaro 50 % I priedo B dalyje nurodytos parametru vertės.
- 9 pastaba.: Vertinant matavimo neapibrėžtį turėtų būti laikoma, kad bendrosios organinės anglies (BOA) koncentracija yra 3 mg/l. Nurodant bandymo metodo neapibrėžtį turi būti remiamasi BOA ir ištirpusios organinės anglies aptikimo gairėmis EN 1484.
- 10 pasta-
ba.: Apskaičiuojant matavimo neapibrėžtį turėtų būti laikoma, kad drumstumas yra 1,0 NTU (nefelometrinį
drumstumo vienetų), kaip nurodyta EN ISO 7027 ar kituose lygiaverčiuose standartuose.

3. PFAS suma

Šios cheminės medžiagos analizuojamos remiantis pagal 13 straipsnio 7 dalį parengtomis techninėmis gairėmis:

- Perfluorbutano rūgštis (PFBA)
- Perfluorpentano rūgštis (PFPA)
- Perfluorheksano rūgštis (PFHxA)
- Perfluorheptano rūgštis (PFHpA)
- Perfluoroktano rūgštis (PFOA)
- Perfluornonano rūgštis (PFNA)
- Perfluordekano rūgštis (PFDA)
- Perfluoroundekano rūgštis (PFUnDA)
- Perfluorododekano rūgštis (PFDoDA)
- Perfluorotridekano rūgštis (PFTrDA)
- Perfluorbutansulfono rūgštis (PFBS)
- Perfluorpentansulfono rūgštis (PFPS)
- Perfluorheksansulfono rūgštis (PFHxS)
- Perfluorheptansulfono rūgštis (PFHpS)
- Perfluoroktansulfono rūgštis (PFOS)
- Perfluornonansulfono rūgštis (PFNS)
- Perfluordekansulfono rūgštis (PFDS)
- Perfluorundekansulfono rūgštis
- Perfluordodekansulfono rūgštis
- Perfluortridekansulfono rūgštis

Tų cheminių medžiagų stebėsena vykdoma tuo atveju, jei pagal 8 straipsnį atlikto vandens gavybos vietoms skirtų vandens baseinų rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatai rodo, kad yra tikėtinas tų cheminių medžiagų buvimas konkrečioje vandens tiekimo sistemoje.

IV PRIEDAS

INFORMACIJA VISUOMENEI

Internete vartotojams patogiu naudoti ir pritaikytu būdu skelbiama toliau nurodytuose punktuose nurodyta informacija, o pateikę pagrįstą prašymą, vartotojai gali gauti prieigą prie tos informacijos kitais būdais:

1. atitinkamo vandens tiekėjo identifikaciniai duomenys, vandens tiekimo teritorija bei žmonių, kuriems tiekiamas vanduo, skaičius ir vandens gamybos būdas, išskaitant bendro pobūdžio informaciją apie vandens valymo tipus ir taikytą dezinfekciją. Valstybės narės gali nukrypti nuo šio reikalavimo pagal Direktyvos 2007/2/EB 13 straipsnio 1 dalį;
2. naujausi I priedo A, B ir C dalyse išvardytų parametru stebėsenos rezultatai, išskaitant stebėsenos dažnumą kartu su pagal 5 straipsnį nustatytomis parametru vertėmis; stebėsenos rezultatai turi būti ne senesni nei vienų metų, išskyrius atvejus, kai leidžiama kitaip atsižvelgiant į pagal šią direktyvą nustatyta stebėsenos dažnumą;
3. informacija apie šiuos parametrus, neišvardytus I priedo C dalyje, ir susijusias vertes:
 - a) kietumą,
 - b) vandenye ištirpusias mineralines medžiagas, anijonus/katijonus:
 - kalcij Ca,
 - magni Mg,
 - kalij K;
4. kompetentingoms institucijoms ar kitoms atitinkamoms įstaigoms nustačius, kad dėl pagal 5 straipsnį nustatyti parametru verčių viršijimo kyla potencialus pavojus žmonių sveikatai – informacija apie potencialų pavojų žmonių sveikatai ir susijusios sveikatos bei vartojimo rekomendacijos arba saitas į tokią informaciją;
5. atitinkama informacija apie vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą;
6. rekomendacijos vartotojams, be kita ko, dėl to, kaip sumažinti vandens suvartojimą, kai tinkama, kaip naudoti vandenį atsakingai laikantis vietos sąlygų ir kaip išvengti stovinčio vandens keliamos rizikos sveikatai;
7. tiekėjų, tiekiančių bent 10 000 m³ per dieną arba aptarnaujančių bent 50 000 žmonių, atveju – metinė informacija apie:
 - a) bendrą vandens sistemos veikimo efektyvumą ir nuotėkio normas, kai tik ta informacija yra prieinama ir ne vėliau kaip 4 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nustatyta dieną;
 - b) vandens tiekėjo teikiamos vandens tiekimo paslaugos nuosavybės struktūrą;
 - c) tais atvejais, kai patirtos išlaidos kompensuojamos taikant tarifų sistemą – informacija apie tarifo už kubinį vandens metrą struktūrą, išskaitant pastoviąsias bei kintamąsias išlaidas ir išlaidas, susijusias su priemonėmis, kurių imtasi 16 straipsnio tikslais, jei jų ėmési vandens tiekėjai;
 - d) vandens tiekėjų gautų vartotojų skundų dėl klausimų, patenkantių į šios direktyvos taikymo aprėptį, santrauka ir statistika, jei yra tokios informacijos;
8. pateikus pagrįstą prašymą, vartotojams suteikiama prieiga prie ankstesnių – ne daugiau kaip 10 metų senumo – 2 ir 3 punktuose nurodytų duomenų, jei tokii duomenų yra, neįtraukiant laikotarpio iki 2023 m. sausio 13 d.

V PRIEDAS

11 STRAIPSNYJE NURODYTŲ METODIKŲ NUSTATYMO PRINCIPAI

Medžiagų grupės

1. Organinės medžiagos

Organinės medžiagos turi būti sudarytos tik iš:

- a) pradinių medžiagų, išvardytų Europos pradinių medžiagų pozityviajame sąraše, kurį Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktą, ir
- b) medžiagų, kurių atžvilgiu neįmanoma, kad konkreti medžiaga ir jos reakcijos produktai žmonėms vartoti skirtame vandenye viršytų $0,1 \mu\text{g/l}$ lygius, nebent konkretios medžiagos atžvilgiu reikia nustatyti griežtesnę vertę atsižvelgiant į medžiagos toksiškumą.

Organinės medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jei tokią standartą nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažintu metodo, ir turi atitikti ten nustatytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygais, tiketiniais videntiekio vandenye.

2. Metalo medžiagos

Naudojamos tik metalo medžiagos, išvardytos Europos junginių pozityviajame sąraše, kurį Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktą. Turi būti laikomasi Europos pozityviajame sąraše nurodytų apribojimų tų medžiagų junginių, jų naudojimo tam tikruose produktuose ir šių produktų naudojimo atžvilgiu.

Metalo medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jei tokią standartą nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažintu metodo, ir turi atitikti ten nustatytus reikalavimus.

3. Cemento medžiagos

Cemento medžiagos turi būti sudarytos tik iš vieno ar daugiau iš toliau nurodytų elementų:

- a) organinių sudedamujų dalių, išvardytų Europos sudedamujų dalių pozityviajame sąraše, kurį Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktą;
- b) organinių sudedamujų dalių, kurių atžvilgiu neįmanoma, kad konkretios sudedamosios dalys ir jų reakcijos produktai žmonėms vartoti skirtame vandenye viršys $0,1 \mu\text{g/l}$ lygius, arba
- c) neorganinių sudedamujų dalių.

Cemento pagrindo medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jei tokią standartą nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažintu metodo, ir turi atitikti ten nustatytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygais, tiketiniais videntiekio vandenye.

4. Emaliai ir keramikos medžiagos

Emaliai ir keramikos medžiagos turi būti sudaryti tik iš pradinių medžiagų, išvardytų Europos junginių pozityviajame sąraše, kurį Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktą, atlikusi tą medžiagų sudėtyje panaudotų elementų įvertinimą.

Emalio ir keramikos medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodą, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jei tokį standartą néra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažintu metodo, ir turi atitiktinai nustatytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, tikėtinais videntiekio vandenye.

5. Medžiagų, naudojamų nereikšminguose ir surinktuose komponentuose vertinimo išimtys

Surinktų gaminių atveju turi būti išsamiai aprašyti nereikšmingi komponentai, dalys ir medžiagos ir atitinkami atliki jų bandymai. Šiuo tikslu „nereikšmingas“ reiškia poveikio žmonėms vartoti skirto vandens kokybei lygi, kurio atveju visapusiškas bandymas nebūtinės.

1 lentelė. Su medžiagų tipais susijęs bandymas

Kriterijai	Organinės (žr. 1 pastabą)	Metalo (žr. 2 pastabą)	Cemento	Emalai ir keramikos medžiagos
Europos pozityvieji sąrašai				
Europos organinių medžiagų pradinių medžiagų pozityvusis sąrašas	X	N	X	N
Europos priimtinų metalo junginių pozityvusis sąrašas	N	X	N	N
Europos cemento medžiagų sudedamujų dalijų pozityvusis sąrašas	N	N	X	N
Europos emalių ir keramikos medžiagų junginių pozityvusis sąrašas	N	N	N	X
Jusliniai bandymai				
Kvapas ir skonis	X	N	X	N
Spalva ir drumstumas	X	N	X	N
Bendras higienos vertinimas				
Bendrosios organinės anglies išplovimas	X	N	X	N
Likučiai paviršiuje (metalo)	N	X	N	N
Išsiskyrimo bandymas				
Reikšmingi šios direktyvos parametrai	X	X	X	X
Į pozityviuosius sąrašus įtrauktų medžiagų DTK videntiekio vandenye	X	N	X (žr. 3 pastabą)	N
Netikėtos medžiagos (GC-MS)	X	N	X (žr. 3 pastabą)	N
Atitiktis sudedamujų dalijų sąrašams	N	X	N	X
Mikrobinės taršos didėjimas	X	N	X (žr. 3 pastabą)	N

N: Nebūtina

DTK videntiekio vandenye: didžiausia toleruojama koncentracija videntiekio vandenye (arba remiantis ECHA nuomone dėl medžiagos įtraukimo į Europos pozityvųjį sąrašą, arba remiantis Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011⁽¹⁾ nustatytomis konkretiomis medžiagos išsiskyrimo ribinėmis vertėmis ir atsižvelgiant į 10 % paskirstymo koeficientą bei 2 litrų vandens suvartojoimą per dieną)

GC-MS: dujų chromatografija ir masių spektrometrija (atrakinis metodas)

1 pastaba. Konkrečios išimtys nustatomos pagal šio priedo 5 punktą.

2 pastaba. Metalų juslinis bandymas neatliekamas, nes bendrai pripažystama, kad jeigu laikomasi I priede nustatytų parametru verčių, juslinių problemų tikimybė mažai tikėtina.

3 pastaba. Priklasomai nuo organinių medžiagų buvimo junginyje.

⁽¹⁾ 2011 m. sausio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 10/2011 dėl plastikinių medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maisto produktais (OL L 12, 2011 1 15, p. 1).

VI PRIEDAS

A dalis

Panaikinama direktyva ir jos vėlesnių pakeitimų sąrašas**(kaip nurodyta 26 straipsnyje)**

Tarybos direktyva 98/83/EB (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).	
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).	Tik II priedo 29 punktas
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 596/2009 (OL L 188, 2009 7 18, p. 14).	Tik priedo 2.2 punktas
Komisijos direktyva (ES) 2015/1787 (OL L 260, 2015 10 7, p. 6).	

B dalis

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai**(kaip nurodyta 26 straipsnyje)**

Direktyva	Perkėlimo terminas
98/83/EB	2000 m. gruodžio 25 d.
(ES) 2015/1787	2017 m. spalio 27 d.

VII PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 98/83/EB	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio 1 punktas	2 straipsnio 1 punktas
2 straipsnio 2 punktas	2 straipsnio 2 punktas
–	2 straipsnio 3–11 punktai
3 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 1 dalis
–	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 2 dalis	3 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 4 dalis
–	3 straipsnio 5 ir 6 dalys
4 straipsnio 1 ir 2 dalys	4 straipsnio 1 ir 2 dalys
–	4 straipsnio 3 dalis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis
–	7 straipsnis
–	8 straipsnis
–	9 straipsnis
–	10 straipsnis
–	11 straipsnis
–	12 straipsnis
7 straipsnio 1 dalis	13 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis
–	13 straipsnio 2 dalies a–e punktai
7 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 4 dalis	–
7 straipsnio 5 ir 6 dalys	13 straipsnio 4 ir 5 dalys
–	13 straipsnio 6–8 dalys
8 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
–	14 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
8 straipsnio 3 dalis	14 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
–	14 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
8 straipsnio 4 dalis	14 straipsnio 5 dalis
8 straipsnio 5 dalis	–
8 straipsnio 6 dalis	14 straipsnio 6 dalis
8 straipsnio 7 dalis	14 straipsnio 4 dalies įžanginė dalis ir a punktas

Direktyva 98/83/EB	Ši direktyva
–	14 straipsnio 4 dalies b ir c punktai
9 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys	15 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos ižanginė dalis
–	15 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a–c punktai
9 straipsnio 1 dalies antras sakinys	15 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
9 straipsnio 1 dalies trečias sakinys	15 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa
9 straipsnio 2 dalis	–
9 straipsnio 3–6 dalys	15 straipsnio 2–5 dalys
9 straipsnio 7 dalis	18 straipsnio 1 dalies e punktas
9 straipsnio 8 dalis	15 straipsnio 6 dalis
–	16 straipsnis
10 straipsnis	–
11 straipsnis	20 straipsnis
12 straipsnis	22 straipsnis
13 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 1 dalis
–	17 straipsnio 2 ir 3 dalys
13 straipsnio 2–6 dalys	–
–	18 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a–d punktai
–	18 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
–	18 straipsnio 2–5 dalys
–	19 straipsnis
–	21 straipsnis
–	23 straipsnis
–	25 straipsnis
14 straipsnis	–
15 straipsnis	–
16 straipsnis	26 straipsnis
17 straipsnis	24 straipsnis
18 straipsnis	27 straipsnis
19 straipsnis	28 straipsnis
I priedo A dalis	I priedo A dalis
I priedo B dalis	I priedo B dalis
I priedo C dalis	I priedo C dalis
–	I priedo D dalis
II priedo A dalies 1 ir 2 punktai	II priedo A dalies 1 ir 2 punktai
II priedo A dalies 3 punktas	–
–	II priedo A dalies 3 punktas

Direktyva 98/83/EB	Ši direktyva
II priedo A dalies 4 punktas	II priedo A dalies 4 punktas
II priedo B dalies 1 punktas	–
II priedo B dalies 2 punktas	II priedo B dalies 1 punktas
II priedo B dalies 3 punktas	II priedo B dalies 2 punktas
II priedo C dalis	II priedo C dalis
II priedo D dalies 1 ir 2 punktai	II priedo D dalies 1 ir 2 punktai
–	II priedo D dalies 3 punktas
II priedo D dalies 3 punktas	II priedo D dalies 4 punktas
III priedo pirma pastraipa	III priedo pirma pastraipa
–	III priedo antra pastraipa
III priedo antra pastraipa	III priedo trečia pastraipa
III priedo A dalies pirma ir antra pastraipos	–
III priedo A dalies trečios pastraipos a–f punktai	III priedo A dalis
III priedo B dalies 1 punkto pirma pastraipa	III priedo B dalies 1 punkto pirma pastraipa
III priedo B dalies 1 punkto antra pastraipa	–
III priedo B dalies 1 punkto trečia pastraipa ir 1 lentelė	III priedo B dalies 1 punkto antra pastraipa ir 1 lentelė
III priedo B dalies 1 punkto 2 lentelė	–
III priedo B dalies 2 punktas	III priedo B dalies 2 punktas
–	III priedo B dalies 3 punktas
IV priedas	–
V priedas	VII priedas
–	IV priedas
–	V priedas
–	VI priedas